

PATVIRTINTA
Liudvinavo Kazio Borutos
gimnazijos direktoriaus
2019 m. rugpjūčio d.
įsakymu Nr. V1-

**MARIJAMPOLĖS SAV.
LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJOS
2019-2020 MOKSLO METŲ PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO,
PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ
UGDYMO PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Gimnazijos ugdymo plano sudarymas.

1.1. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos 2019-2020 mokslo metų priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planas (toliau UP) parengtas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-674 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendruoju ugdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-413 „Dėl 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano patvirtinimo“ bei 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-417 „Dėl 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ (toliau - Bendrieji ugdymo planai), Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 13 d. įsakymo Nr. V-78 redakcija), Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012-07-04 įsakymu Nr. V-1090/A1-314 „Dėl profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos higienos norma HN21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos Higienos normos 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, gimnazijos strateginiais tikslais ir atsižvelgiant į gimnazijos bendruomenės poreikius bei gimnazijai skirtas mokymo lėšas. Rengiant gimnazijos UP remtasi mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, pasiekimų tyrimų, standartizuotų testų, gimnazijos veiklos įsivertinimo duomenimis;

1.2. Gimnazijos UP reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ugdymo pirmosios ir antrosios pakopų, vidurinio ugdymo bei neformaliojo švietimo programų vykdymą, bendrųjų programų, pritaikytų specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, arba individualizuotų programų vykdymą;

1.3. Gimnazijos UP parengė darbo grupę, kurią sudarė gimnazijos vadovai, mokytojai, tėvai ir mokiniai (direktorius 2019 m. gegužės 7 d. įsakymas Nr. V1-143 „Dėl 2019-2020 m.m. ugdymo plano rengimo darbo grupės sudarymo“);

1.4. Su gimnazijos UP projektu gimnazijos bendruomenė supažindinta 2019 m. birželio 18 d. (Mokytojų tarybos 2019-06-18 d. posėdžio protokolas Nr. 9, Gimnazijos tarybos 2019-06-18 d. posėdžio protokolas Nr.3).

1.5. Gimnazijos UP projektas suderintas su Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėju (Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-08-08 įsakymas Nr. DV-1409 „Dėl mokyklų ugdymo planų projektų derinimo“).

2. 2019-2020 mokslo metų UP įgyvendinimo tikslas ir uždaviniai.

TIKSLAS:

2.1. Vadovaujantis pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, ugdymo turinį formuoti ir ugdymo procesą organizuoti taip, kad kiekvienas mokinys pagal savo išgales pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymosi rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.

UŽDAVINIAI:

2.2. Tobulinti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo – mokinio, mokytojo – tėvų, mokytojo – mokytojo, mokinio – mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi.

2.3. Didinti bendruomenės narių atsakomybę už veiklos rezultatus.

2.4. Tenkinti mokinių poreikius ugdant specialiuosius gebėjimus, tobulinti mokinių karjeros ugdymo sistemą bei gabių mokinių atpažinimo ir ugdymo sistemą.

2.5. Diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo turinį, siekiant, kad kiekvienas mokinys kuo sėkmingiau realizuotų savo prigimtines galias ir ugdytųsi bendrąsias ir dalykines kompetencijas (ypač skaitymo ir matematikos gebėjimus).

2.6. Aktyvinti mokymosi pagalbos teikimo mokiniui modelio veiksmingumą ir IKT taikymą ugdymo procese.

2.7. Siekti mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermės, skatinti mokinių įsivertinimą, mokinių, jų tėvų ir mokytojų bendradarbiavimą, siekiant laikytis vienodos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos.

2.8. Didinti dėmesį dvasiniam, patriotiniam, socialiniam ir kultūriniam asmenybės ugdymui, pasirengimui gyventi savarankiškai ir mokytis visą gyvenimą.

II SKYRIUS UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ

3. Ugdymo organizavimas:

Klasės	PUG	1	2	3	4	5	6	7	8	I	II	III	IV
Mokslo metų pradžia/ ugdymo proceso pradžia	2019-09-02												

Ugdymo proceso trukmė	175 ugdymo dienos	185 ugdymodienos	163 ugdymo dienos
Pusmečių trukmė	1-asis - 09-02 - 01-31 2-asis - 02-03 - 06-09	1-asis - 09-02 - 01-31 2-asis - 02-03 - 06-23	1-asis 09-02-01-31 2-asis 02 - 03 05-22
Rudens atostogos	2019-10-28 – 10-31		
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2019-12-23 – 2020-01-03		
Žiemos atostogos	2020-02-17 – 2020-02-21		
Pavasario (Velykų) atostogos	2020-04-14 – 2020-04-17*		
Ugdymo proceso pabaiga	2019-06-09	2019-06-23	2019-05-22
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	35	37	33
Vasaros atostogos	2019-06-10 – 08-31	2019-06-24– 08-31	Pasibaigus brandos egzaminų sesijai – 08-31

*gimnazijos IV klasės mokiniams pavasario (Velykų) atostogų diena, per kurią jie laiko užsienio kalbos valstybinio brandos egzamino kalbėjimo dalį, nukeliama į 2020 m. balandžio 20 dieną.

4. Mokslo metai skirstomi pusmečiais.

5. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę.

6. Direktorius iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremalią padėtį priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Apie priimtus sprendimus informuoja Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrių.

7. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ir žemesnė, į gimnaziją gali neatvykti PUG aukliniai ir 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams ir žemesnei temperatūrai – 6-IV klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių. Ugdymo procesas atvykusiems mokiniams vykdomas. Mokiniais, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama elektroniniame dienyne ir mokyklos interneto svetainėje. Šiltuoju metų laikotarpiu, tamperatūrai mokymosi patalpose viršijus numatytąją Lietuvos higienos normoje HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma), ugdymo procesas koreguojamas ir organizuojamas kitose erdvėse.

8. Mokyklos vadovas, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo ar sustabdymo. Laikinais sustabdžius ugdymo procesą, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo laiko, kuriuo nevyko ugdymo procesas, įskaičiavimo ar neįskaičiavimo į ugdymo dienų skaičių ar dėl jo koregavimo derina su Marijampolės savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi.

9. Ugdymo procesas gimnazijoje organizuojamas pamokų forma.

Pamokos pradedamos 8 valandą. Pamokų laikas:

1 pamoka: 8.00 – 8.45 val.

2 pamoka: 8.55 – 9.40 val.

3 pamoka: 10.00 – 10.45 val. (pietų pertrauka 1-6 klasių mokiniams);

4 pamoka: 10.55 – 11.40 val.;(pietų pertrauka 7-IV klasių mokiniams);

5 pamoka: 12.00 – 12.45 val.

6 pamoka: 12.55 – 13.40 val.;

7 pamoka: 13.50 – 14.35 val.;

8 pamoka: 14.55 – 15.40 val.

ANTRASIS SKIRSNIS GIMNAZIJOS UGDYMO PLANAS. RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

10. Ugdymo turinys 2019-2020 mokslo metams 1-IV klasėse formuojamas ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. VC-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas“), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo (toliau – Geros mokyklos koncepcija) ir kt.

11. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas atsižvelgiant į gimnazijos tikslus, susiformavusias tradicijas, veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenis, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informaciją, Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatus.

12. Gimnazijos direktorius organizuoja ugdymo plano rengimą. 2019 m. birželio 7 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-143 sudaryta darbo grupė gimnazijos ugdymo planui rengti. Ugdymo plano rengimas grindžiamas demokratiškumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.

13. Gimnazijoje susitarta dėl UP turinio, struktūros ir formos (2017 m. birželio 16 d. Mokytojų tarybos posėdžio protokolas Nr. 9, direktoriaus 2017-08-22 d. įsakymu Nr. V1-159 patvirtinta Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos ugdymo turinio planavimo tvarka).

14. Gimnazijos UP rengiamas vieneriems mokslo metams.

15. Ugdymo turinys gimnazijoje planuojamas pagal Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą mokymosi dienų skaičių bei gimnazijos UP užfiksuotą dalyko programai įgyvendinti skiriamą valandų skaičių.

16. Atsiradus Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytiems atvejams, gimnazija pasilieka teisę koreguoti gimnazijos UP įgyvendinimą arba mokinio individualų ugdymo planą, priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti.

17. Dėl ugdymo plano turinio priimti gimnazijos bendruomenės susitarimai.

GIMNAZIJOS BENDRUOMENĖS SUSITARIMAI DĖL 2019-2020 M.M. GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO

Susitarimų objektas	Priimti sprendimai	Pastabos, nuorodos į kitus šaltinius/ dokumentus
Gimnazijos ugdymo plano tikslai, principai, nuostatos	<p>Gimnazijos ugdymo plano tikslas – vadovaujantis pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programomis, ugdymo turinį formuoti ir ugdymo procesą organizuoti taip, kad kiekvienas mokinys pagal savo išgales pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(-si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.</p> <p>Formuojant gimnazijos ugdymo turinį ir rengiant ugdymo planą remiamasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis, atsižvelgiama į turimas mokymo priemones, sąlygas ir lėšas.</p> <p>Gimnazijos ugdymo planas parengtas vadovaujantis demokratiškumo, prieinamumo, subsidiarumo, bendradarbiavimo, skaidrumo ir viešumo principais.</p>	Direktoriaus 2019-06-07 įsak. Nr. V1-143 „Dėl darbo grupės ugdymo plano 2019-2020 m.m. rengimui sudarymo“
Dalykų mokymuisi skiriamų pamokų skaičius klasėje	<p>1-8 kl. dalykų mokymuisi skiriamas minimalus privalomas pamokų skaičius.</p> <p>1-2g kl. dalykų mokymuisi skirtą minimalų pamokų skaičių papildoma mokinio pasirinkti dalykų moduliai.</p>	Gimnazijos ugdymo plano lentelės
Reikalavimai mokinio individualiam ugdymo planui sudaryti	<p>Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas šiais atvejais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3-4 G klasių mokiniui ugdymui(-si) planuoti; • mokinių, turinčių SUP, ugdymui organizuoti (kurie mokosi pagal pritaikytas ir individualizuotas programas); • mokinių ugdymosi problemoms ir sunkumams įveikti; • mokymui namuose organizuoti; • mokiniui, kurio pasiekimai aukšti (ypač mokinio, galinčio pasiekti aukščiausią ir aukštą lygmenį, gabubams plėtoti, gebėjimams ugdyti ir siekti individualios pažangos); • mokiniui, atvykusiam mokyti iš užsienio. 	Individualaus ugdymo plano pavyzdys (priedas Nr.1)
Ugdymo turinio integravimo nuostatos ir būdai	Integruoti bendrųjų kompetencijų, gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencinių, etninės kultūros ir kitų (ugdymo karjerai, sveikatos ugdymo ir pan.) programų turinį į visų privalomųjų dalykų ugdymo turinį, žmogaus saugos (1-4 ir 3g-4g kl.) – į pradinio ugdymo dalykų, biologijos, fizikos, chemijos, kūno kultūros, dorinio ugdymo turinį, numatant konkrečias temas ilgalaikiuose planuose .	Ilgalaikiai planai

<p>Mokymosi pažangos ir pasiekimų aplankų formavimas</p>	<p>Formuojami visų klasių mokinių mokymosi pasiekimų aplankai, kuriuose kaupiama mokymosi pasiekimų ir kita informacija.</p> <p>Reikalavimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • firminis viršelis su gimnazijos atributika; • kontaktiniai klasės auklėtojo duomenys; • pamokų tvarkaraštis; • pagalbos mokiniui specialistų pagrindinės funkcijos ir darbo laikas; • klasės taisyklės; • mėnesių ataskaitos su grįžtamuju tėvų ryšiu; • Diagnostinių ir standartizuotų testų (2, 4, 6 ir 8 kl.) mokinio ataskaita, PUPP rezultatų mokinio profilis; <p>kita mokymosi informacija (pasiekimų ir lūkesčių analizės, įvairių dalykų mokinio pažangą liudijantys darbai ir kt.). Rekomendaciją dėl darbo įtraukimo į aplanką rašo dalyko/klasės mokytojas (Pvz., „Šį darbą rekomenduoju įtraukti į aplanką, nes jis iliustruoja Tavo pažangą/sėkmę/nesėkmę ir skatina toliau siekti pažangos“). Ši mokymosi pasiekimų informacija kasmet aptariama klasės auklėtojo-mokinio-tėvų pokalbyje.</p>	
<p>Mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo būdai ir laikotarpiai (5-4g kl.)</p>	<p>Mokinių pažangą ir pasiekimus vertinti ideografiškai ir pažymiais (10 balų sistema). Taikyti ir kitas metodinių grupių aprobuotas vertinimo sistemas (kaupiamąjį balą, kreditus, taškus ir pan.), numatant konvertavimo į dešimtbalę sistemą galimybes.</p> <p>Nustatyti šiuos pagrindinius mokinių pasiekimų vertinimo laikotarpius: signaliniai pusmečiai (lapkričio, kovo mėn.), kontrolinių darbų/bandomųjų egzaminų sesijos – 4g-žiemos, 2, 4, 6, 8 kl. pasiekimų patikrinimas-balandžio-gegužės mėn.</p> <p>Pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių pasiekimus vertinti pažymiais ir įskaita.</p> <p><u>Mokinio pasiekimų mokantis modulio programos įvertinimai įskaitomi į dalyko įvertinimą.</u></p> <p>Dalykų pasiekimai vertinami pažymiu ar įrašu „įskaityta/neįskaityta“.</p> <p>Įrašas „atleista“ rašomas, jeigu mokinys atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą.</p> <p>Įrašas „neatestuota“ – jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti.</p> <p>Spec. medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta/neįskaityta“.</p>	<p>Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas GUP Priedas Nr.2</p>
<p>Siūlomi pasirinkti dalykai, dalykų moduliai</p>	<p>Pasirenkamuosius dalykus ir dalykų modulius siūlyti 5-4g klasių mokiniams. Atsižvelgti į tėvų ir mokinių pageidavimus bei mokyklos finansines galimybes.</p>	<p>Pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programų pasiūlos lentelė</p>
<p>Laikinių grupių sudarymas</p>	<p>Laikinosios grupės sudaromos 3-4g klasėse dalykų, dalykų kursų, modulių, pasirenkamųjų dalykų, 1-2g kl. – modulių programoms įgyvendinti.</p>	

	Nustatyti minimalų laikinosios grupės dydį – 5 mokiniai.	
Klasių dalijimas į grupes	Atsižvelgiant į mokinių skaičių klasėse ir mokyklos turimas lėšas, dalinti klases į grupes per šių dalykų pamokas: užsienio kalbų (anglų) , kai yra daugiau nei 21 mokinys arba skirtingas anglų k. mokėjimo lygis –5,7, 1 g, 3 g, 4g bei rusų k./vok.k. mokyti; rusų k., kai yra daugiau kaip 21 mokinys - 1g, 2g kl.; technologijų- 5, 7, 1g, kl.; informacinių technologijų- 5, 7, 1g, kl.	Gimnazijos tarybos sprendimas GUP Priedas Nr.3
Švietimo pagalbos teikimas ir mokinių pasiekimų gerinimas. Ugdymo diferencijavimas	Švietimo pagalba teikiama pamokoje, spec. pratybų, konsultacijų metu bei rengiant individualias ar pritaikytas programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių. Apie švietimo pagalbos teikimą gimnazijoje ir visas galimybes mokiniai informuojami raštu e. dienyne ir informaciniais įrašais Mokymosi pasiekimų aplankuose. Ugdymas diferencijuojamas pamokose, sudarant galimybę mokiniui rinktis tam tikro sudėtingumo užduotį, tempą, priemones.	Švietimo pagalbos teikimo mokiniui tvarkos aprašas Priedas GUP Nr.4
Dalykų mokymo intensyvinimas	Intensyvinti dalies mokomųjų dalykų dėstymą : 2g kl.- ekonomikos ir verslumo-geografijos.	Pamokų tvarkaraščiai Ilgalaikiai planai
Dalyko, kurso modulio keitimas	Nustatyti tokią dalyko/kurso keitimo tvarką: mokinys rašo prašymą, direktorius įsakymu skiria komisiją ir nustato atsiskaitymo terminą, mokytojas parengia užduotis, konsultuoja mokinių ir organizuoja įskaitos laikymą . Pasirinktą modulį mokinys gali keisti ne vėliau kaip per mėnesį nuo mokymosi pradžios. Nustatoma tokia modulio keitimo tvarka: mokinys rašo motyvuotą prašymą gimnazijos direktoriui, direktorius priima sprendimą atsižvelgdamas į mokinio mokymosi krūvį ir kitas aplinkybes.	
Socialinės-pilietinės veiklos organizavimas	Socialinės-pilietinės veiklos organizavimą 5-10 kl. numatyti klasių auklėtojų darbo/mokytojų ilgalaikiuose planuose. Nustatomas toks pamokų/valandų skaičius: 5 kl. – 10 val. 6 kl.- 10 val. 7 kl.- 10 val. 8 kl.- 10 val. 1g kl. – 12 val. 2g kl. – 12 val. <u>Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma, ji fiksuojama dienyne.</u> Ji skirta ugdyti praktinius piliečio gebėjimus. Socialinės-pilietinės veiklos turinys derinamas su mokyklos tradicijomis, bendruomenės poreikiais, pilietiškumo ugdymu ir projektine veikla. Socialinė-pilietinė veikla gali būti atliekama bendradarbiaujant su vietos savivalda (seniūnija, bendruomenėmis ir pan.). Klasės auklėtojas vykdo socialinės veiklos apskaitą- parengia sutartos formos lentelę.	Klasių auklėtojų planai Apskaitos lentelės Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos mokinių socialinės veiklos organizavimo tvarka 2015 m. rugpjūčio 31d. įsakymas Nr. V-141
Mokymasis kitose aplinkose	Ilgalaikių planų pastabų skiltyje numatomos mokymosi kitose aplinkose galimybės. Ugdymas organizuojamas	Dalykų ilgalaikiai planai

	<p>įvairiose mokyklos erdvėse, lauko klasėje, bibliotekoje, muziejuose, įmonėse, bažnyčiose, gamtoje ir kitur, atsižvelgiant į ugdymo turinį ir mokymosi uždavinius.</p> <p>Apie mokymąsi kitose aplinkose informuojami mokiniai, gimnazijos administracija ir mokinių tėvai (tuo atveju, kai ugdymas vyks ne gimnazijos teritorijoje). Išvykstant iš mokyklos būtini saugaus elgesio instruktažai ir direktoriaus įsakymas.</p> <p>Edukacinės išvykos vykdomos gimnazijos direktoriaus nustatyta tvarka.</p>	<p>Ekskursijų, kitų išvykų organizavimo tvarka (Priedas Nr.5)</p>
<p>Neformaliojo švietimo organizavimas ir programų pasiūla</p>	<p>Neformalųjį švietimą organizuoti gimnazijoje atsižvelgiant į mokinių poreikius, polinkius, mokytojų kompetenciją (programų pasiūlą) ir mokinių pavėžėjimo grafiką bei Visos dienos mokyklos darbo planą.</p> <p>Nustatyti šiuos neformaliojo švietimo prioritetus: meninių, sportinių, socialinių gebėjimų, tautinio tapatumo ir gabių mokinių ugdymas .</p> <p>Nustatyti minimalų neformaliojo švietimo grupės dydį – 8 mokiniai.</p>	<p>Neformaliojo švietimo programų pasiūlos lentelė</p>
<p>Ugdymas karjerai</p>	<p>Ugdymą karjerai integruoti į klasės auklėtojo veiklą, dalykų ugdymo turinį ir įgyvendinti karjeros ugdymo koordinatoriaus parengtą planą</p>	<p>Ugdymo karjerai planas (žr. Gimnazijos 2019 metų veiklos planą)</p>
<p>Sveikatos ugdymas</p>	<p>Sveikatos ugdymą integruoti į dalykų turinį, neformaliojo švietimo ir klasės auklėtojų veiklą bei dalyvauti įgyvendinant visuomenės sveikatos specialisto parengtą planą</p>	<p>Sveikatos ugdymo priemonių planas (visuomenės sveikatos specialisto)</p>
<p>Reikalavimai mokinių elgesiui</p>	<p>Vadovaujamosi mokymosi sutarties, Gimnazijos vidaus tvarkos taisyklių ir klasės bendruomenės nuostatomis.</p>	<p>Mokymosi sutartys Vidaus tvarkos taisyklės Klasių taisyklės</p>
<p>Pamokų, skirtų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, panaudojimas</p>	<p>Atsižvelgiant į turimas mokymo lėšas, mokinių poreikiams tenkinti pamokas skirti:</p> <p>integuotam informacinių technologijų mokymui 7 ir 8 kl. (su matematika, biologija, anglų kalba ir kt.), privalomųjų, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių mobiliosioms grupėms sudaryti (1-4 g), trumpalaikėms ir ilgalaikėms konsultacijoms: lietuvių k. 1-4, 5, 7, 8 kl., matematikos – 7 kl.</p>	<p>Gimnazijos tarybos 2019-06-18 protokolas Nr.9</p>
<p>Bendradarbiavimo su mokinių tėvais tikslai ir būdai</p>	<p>Vadovaujamosi klasių auklėtojų metodinės grupės parengtu aprašu.</p> <p>Bendradarbiavimo su tėvais tikslai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • numatyti ir užtikrinti tėvų galimybes kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą ir priimant sprendimus; • nuolat informuoti tėvus apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimus ir mokymosi pagalbos teikimą; • užtikrinti abipusį savalaikį grįžtamosios 	<p>Bendradarbiavimo su tėvais ir jų informavimo tvarkos aprašas (Priedas Nr. 6).</p>

	informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimą tarp mokyklos ir mokinių tėvų.	
Bendradarbiavimo su įstaigomis, įmonėmis ir kt. tikslai ir būdai	<p>Bendradarbiaujama</p> <ul style="list-style-type: none"> su bendrojo ugdymo įstaigomis Lietuvoje ir užsienyje; <p>Tikslas: plėsti mokinių saviraiškos ir ugdymosi galimybes, ugdant komunikacinius, socialinius ir kt. gebėjimus.</p> <p>Būdai: renginiai, išvykos, mainų programos.</p> <ul style="list-style-type: none"> su seniūnija ir bendruomenėmis; <p>Tikslas: stiprinti ryšius su vietos bendruomene, organizuojant bendrą projektinę, socialinę, kultūrinę veiklą.</p> <p>Būdai: renginiai, akcijos, talkos.</p> <ul style="list-style-type: none"> su kitais soc. partneriais (muziejai, bibliotekos, ligoninės, vaikų globos namai ir kt.). <p>Tikslas: stiprinti soc. partnerystę, siekiant plėsti mokinių ugdymosi galimybes.</p> <p>Būdai: renginiai, edukacinės veiklos, socialinės akcijos.</p>	
Adaptacinio laikotarpio ypatumai	<p>Nustatyti adaptacinio laikotarpio penktokams trukmę - 1 mėnuo, atvykusių į kitas klases- 1 mėnuo.</p> <p>Adaptacinio laikotarpio metu nerašomi neigiami pažymiai, skiriamas didelis dėmesys mokinių pažinimui, taikomi ugdymo metodai (grupių, projekto ir pan.), atskleidžiantys mokinio galimybes, charakterio ypatumus, pomėgius ir kt.</p>	
Ugdymo turinio planavimas. Pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programų reikalavimai	<p>Pasirenkamųjų dalykų (metams) ir modulių programas (metams) rengti vadovaujantis Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimais.</p>	Programos
Ugdymo turinio planavimas. Ilgalaikių ir trumpalaikių planų struktūros rekomendacijos	<p>Ilgalaikiai planai rengiami metams vadovaujantis šiomis rekomendacijomis:</p> <p>Ilgalaikio plano tituliniam lape nurodoma mokykla, dalykas, klasė, valandų skaičius per metus, mokslo metai, mokytojo pavardė, kvalifikacinė kategorija.</p> <p>Ilgalaikio plano įvade būtina paminėti, kokiais duomenimis remtasi rengiant planą (standartizuotų, diagnostinių testų, pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų tyrimo išvados ir rekomendacijomis ir pan.)</p> <p>Lentelėse reikia numatyti mokinių pasiekimus, tematiką, val.sk.(įskaitant kontrolinius darbus), dalykų ryšius ir įvairių programų integravimą, palikti skiltį pastaboms, kurioje fiksuojami ugdymo turinio korekcijų bei ugdymo kitoje aplinkoje atvejai.</p> <p>Ryškesniu šriftu ar kitu būdu (atskiru priedu) turi būti išskirtos integruojamosios temos (prevencinės, gamtosauginės, darnaus vystymosi, ugdymo karjerai,</p>	

	<p>sveikatos ir gyvenimo įgūdžių, etninės kultūros, kultūrinio sąmoningumo (visose kl.), žmogaus saugos (1-4 ir 3g-4g kl.).</p> <p>Lentelė baigiama maždaug pusantros savaitės apimties pažintine, kultūrine veikla, kuri organizuojama pagal atskirą planą.</p> <p>Paskutinė eilutė -10 (5-2g)/15(3-4g) proc. val. rezervas arba kitoks ugdymo turinys, nei numatyta Bendrosiose programose (labai svarbu įtraukti temų, susietų su vietovės, regiono, krašto aktualijomis).</p> <p>Trumpalaikis planas rengiamas ruošiantis pamokai/pamokų ciklui (mokytojo nuožiūra). Jame numatoma konkreti tema, mokymosi uždavinys, veikla pamokoje, vertinimas ir kt. mokytojui ir mokiniui svarbi informacija (metodai, priemonės, dalykų ryšiai ar integracija).</p>																																								
<p>Pažintinės ir kultūrinės, meninės, sportinės veiklos organizavimas</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 723 663 792">Eil. Nr.</th> <th data-bbox="663 723 900 792">Veikla</th> <th data-bbox="900 723 1054 792">Laikas</th> <th data-bbox="1054 723 1265 792">Klasės</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="587 792 663 862">1.</td> <td data-bbox="663 792 900 862">Mokslo ir žinių diena</td> <td data-bbox="900 792 1054 862">Rugsėjo 2 d.</td> <td data-bbox="1054 792 1265 862">1-8 ir I-IV gim. kl.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 862 663 1032">2.</td> <td data-bbox="663 862 900 1032">Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos sveikatingumo ir sporto diena</td> <td data-bbox="900 862 1054 1032">09-10 mėn.</td> <td data-bbox="1054 862 1265 1032">1-8 ir I-IV gim. kl.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1032 663 1234">3.</td> <td data-bbox="663 1032 900 1234">Savivaldos diena (Mokytojo dienos minėjimas) (Pamokas veda tėvai ir vaikai)</td> <td data-bbox="900 1032 1054 1234">Spalio mėn.</td> <td data-bbox="1054 1032 1265 1234">1-8 ir I-IV gim. kl.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1234 663 1503">4.</td> <td data-bbox="663 1234 900 1503">Advento vakaronės: 4.1. „Įžiebtime Kalėdų eglutę“ (karnavalas-koncertas). 4.2. Vakaronės klasėse</td> <td data-bbox="900 1234 1054 1503">Gruodžio mėn.</td> <td data-bbox="1054 1234 1265 1503">1-8 ir I-IV gim. kl.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1503 663 1673">5.</td> <td data-bbox="663 1503 900 1673">Užgavėnių šventė kartu su Liudvinavo miestelio bendruomene</td> <td data-bbox="900 1503 1054 1673">Vasario mėn.</td> <td data-bbox="1054 1503 1265 1673">Sprendimą dėl dalyvavimo priima klasės bendruomenė</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1673 663 1809">6.</td> <td data-bbox="663 1673 900 1809">Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas</td> <td data-bbox="900 1673 1054 1809">Vasario mėn.</td> <td data-bbox="1054 1673 1265 1809">1-8 ir I-IV gim. kl.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1809 663 1881">7.</td> <td data-bbox="663 1809 900 1881">Amatų diena „Kaziuko mugė“</td> <td data-bbox="900 1809 1054 1881">Kovo mėn.</td> <td data-bbox="1054 1809 1265 1881">1-8 ir I-IV gim. kl.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1881 663 2045">8.</td> <td data-bbox="663 1881 900 2045">Aplinkos tvarkymo diena; dalyvavimas akcijoje „Darom“</td> <td data-bbox="900 1881 1054 2045">Balandžio-gegužės mėn.</td> <td data-bbox="1054 1881 1265 2045">1-8 ir I-IV gim. kl.</td> </tr> </tbody> </table>				Eil. Nr.	Veikla	Laikas	Klasės	1.	Mokslo ir žinių diena	Rugsėjo 2 d.	1-8 ir I-IV gim. kl.	2.	Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos sveikatingumo ir sporto diena	09-10 mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.	3.	Savivaldos diena (Mokytojo dienos minėjimas) (Pamokas veda tėvai ir vaikai)	Spalio mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.	4.	Advento vakaronės: 4.1. „Įžiebtime Kalėdų eglutę“ (karnavalas-koncertas). 4.2. Vakaronės klasėse	Gruodžio mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.	5.	Užgavėnių šventė kartu su Liudvinavo miestelio bendruomene	Vasario mėn.	Sprendimą dėl dalyvavimo priima klasės bendruomenė	6.	Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas	Vasario mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.	7.	Amatų diena „Kaziuko mugė“	Kovo mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.	8.	Aplinkos tvarkymo diena; dalyvavimas akcijoje „Darom“	Balandžio-gegužės mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.	<p>Gimnazijos 2019 m. veiklos planas</p>
Eil. Nr.	Veikla	Laikas	Klasės																																						
1.	Mokslo ir žinių diena	Rugsėjo 2 d.	1-8 ir I-IV gim. kl.																																						
2.	Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos sveikatingumo ir sporto diena	09-10 mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.																																						
3.	Savivaldos diena (Mokytojo dienos minėjimas) (Pamokas veda tėvai ir vaikai)	Spalio mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.																																						
4.	Advento vakaronės: 4.1. „Įžiebtime Kalėdų eglutę“ (karnavalas-koncertas). 4.2. Vakaronės klasėse	Gruodžio mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.																																						
5.	Užgavėnių šventė kartu su Liudvinavo miestelio bendruomene	Vasario mėn.	Sprendimą dėl dalyvavimo priima klasės bendruomenė																																						
6.	Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas	Vasario mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.																																						
7.	Amatų diena „Kaziuko mugė“	Kovo mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.																																						
8.	Aplinkos tvarkymo diena; dalyvavimas akcijoje „Darom“	Balandžio-gegužės mėn.	1-8 ir I-IV gim. kl.																																						

	9.	2 netradicinės ugdymo dienos skiriamos klasės vadovo nuožiūra. Veikla turi būti siejama ne tik su gimnazijos ugdymo tikslais, bet ir su mokinių mokymosi poreikiais. Ši veikla organizuojama ne tik gimnazijoje, bet ir kitose aplinkose: muziejuose, įmonėse, atviros prieigos centruose, virtualiose mokymosi aplinkose ir kt., pasitelkiami "Kultūros paso" renginiai.	
Ugdymo turinio įgyvendinimo stebėseną		Ugdymo turinio įgyvendinimo stebėseną vykdo direktorius ir pavaduotojas ugdymui. Kai kuriais atvejais (pvz., vertinant mokytojo dalykinę kompetenciją) į pagalbą pasitelkiami aukštos kompetencijos mokytojai-praktikai.	Ugdymo turinio įgyvendinimo priežiūros planas 2019-2020m.m.

18. Dalyko, pasirenkamojo dalyko, modulio ugdymo programos realizavimui mokytojai sudaro ilgalaikį ir trumpalaikį planą, siedami juos su mokymosi tikslais ir atsižvelgdami į mokinių mokymosi poreikius, patirtį ir gebėjimus.

19. Ilgalaikiai planai sudaromi atskirai kiekvienai klasei vieneriems mokslo metams.

20. Ilgalaikius planus dalyko mokytojas suderina atitinkamo dalyko metodinėje grupėje iki rugsėjo 1 d. Metodinė grupė patikrina ilgalaikių planų atitikimą dalykui skirtų pamokų skaičiui, plano struktūros bei pateikimo formos reikalavimams. Suderinimą metodinės grupės vadovas patvirtina parašu.

21. Ilgalaikių planų originalą (1 priedas) mokytojas iki rugsėjo 1 dienos pateikia direktoriaus pavaduotojui ugdymui, kopiją turi savo darbo vietoje (gali būti ir kompiuterinėje laikmenoje).

22. Perskirstant pradinio ir pagrindinio ugdymo programoje iki 10 procentų, o vidurinio ugdymo programoje – 10 procentų ilgalaikio plano, užpildoma ilgalaikio plano pakeitimo forma (2 priedas). Pakeitimai suderinami metodinėje grupėje.

23. Ugdymo turinys detalizuojamas trumpalaikiuose planuose, kurie sudaromi atskirai kiekvienai klasei ar laikinajai grupei. Trumpalaikiai planai sudaromi pačių mokytojų pasirinktam laikotarpiui (skyrui, pamokų ciklui ar pan.), bet ne trumpesniame nei 5 pamokos.

24. Trumpalaikis planas parengiamas iki jo įgyvendinimo pradžios. Trumpalaikiai planai sudaromi elektroniniame dienyne.

25. Trumpalaikiuose planuose suplanuojamos ir integruojamųjų programų temos.

26. Trumpalaikių planų struktūra:

dalyko pavadinimas;

mokytojas ir jo kvalifikacinė kategorija;

klasė (grupė, kursas);

tikslai ir uždaviniai;

integruojamoji programa, valandų skaičius;

ugdymo turinys (pamokos eilės numeris, tema, data, valandų skaičius).

27. Kitas trumpalaikio plano dalis (uždaviniai, priemonės, metodai ir t. t.) numato pats mokytojas.

28. Pamoką mokytojai planuoja individualiai. Pačių pasirinkta forma (kur ir kaip fiksuojama ar nefiksuojama), konkretina ugdymo turinį, numato pamokos uždavinį, suplanuoja rezultatą, atsižvelgdami į individualiai mokinių ir klasės daromą pažangą bei jų ir gimnazijos poreikius ir kt.

29. Individualizuotos ir pritaikytos dalykų programos rengiamos pusmečiams pagal mokyklos Vaiko gerovės komisijos parengtas formas (3,4 priedai).

30. Pasirenkamųjų dalykų, modulių, neformaliojo švietimo programos, jei nėra parengtų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, rengiamos vadovaudamiesi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535.

31. Mokytojų parengtos pasirenkamųjų dalykų, modulių, neformaliojo švietimo programos aptariamoms metodinėje grupėje bei su direktoriaus pavaduotoju ugdymui (5 priedas).

32. Pasirenkamųjų dalykų, modulių, neformaliojo švietimo programas tvirtina mokyklos direktorius. Projektinė veikla planuojama iki jos įgyvendinimo pradžios (8 priedas).

33. 2019 m. birželio 18 d. Mokytojų tarybos sprendimu (protokolo Nr.9) nutarta 5-8 klasėse privalomai socialinei veiklai skirti po 10 valandų, o 1-2 G klasėse 12 valandų per metus. Socialinė pilietinė veikla fiksuojama dienyne ir vykdoma pagal direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu patvirtintą Socialinės-pilietinės veiklos tvarką.

34. Gimnazija dalykų programose numatytiems pasiekimams pasiekti skiria minimalų pamokų skaičių. Pamokos skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti skiriamos: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams, dalykų moduliams mokytis, ugdymui diferencijuoti ir pan. veiklai.

35. Gimnazijos ugdymo planą direktorius tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su gimnazijos taryba, taip pat su Marijampolės savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėju (Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. DV-1409 „Dėl mokyklų ugdymo planų projektų derinimo“

TREČIASIS SKIRSNIS

GINNAZIJOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO PLANAVIMAS

36. Gimnazija įgyvendindama priešmokyklinio, pradinio pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas:

36.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai (toliau – Higienos norma) ir Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos Higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo (toliau – Higienos norma);

36.2. sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį;

36.3. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už mokyklos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiose įstaigose ir pan.).

37. Į gimnazijos ugdymo turinį integruojama:

37.1. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa);

37.2. Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ (toliau- Ugdymo karjerai programa).

38. Gimnazija planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

39. Gimnazija ugdymo(si) aplinką kuria vadovaudamasi Higienos norma, Ugdymo programų aprašais:

39.1. gimnazijos direktorius ir visa bendruomenė atsako už atviros, ramios, kūrybingos, vertybines nuostatas puoselėjančios, mokinių ir mokytojų mokymuisi palankios edukacinės kultūros kūrimą ir palaikymą gimnazijoje;

39.2. mokymosi aplinka – tai aplinka gimnazijoje ir už jos ribų, kurioje įgyvendinamas ugdymo turinys. Mokymosi aplinka fiziškai, psichologiškai ir socialiai saugi ir sveika besimokančiajam. Gimnazija skatina mokytojus ir sudaro jiems sąlygas ugdymo turinį įgyvendinti ne tik gimnazijoje bet ir kitose aplinkose: muziejuose, parkuose ir kt., jei reikia koreguoja ugdymo procesą, pamokų tvarkaraštį;

39.3. gimnazijos mokymosi aplinka pritaikyta pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose iškeltiems tikslams siekti, sudarant galimybes mokinių aktyviam ugdymui(si), mokymuisi individualiai ir įvairaus dydžio grupėmis, praktinei, eksperimentinei, teorinei ir kitokiai veiklai. Mokytojams sudaromos galimybės dirbti inovatyviai, naudojant šiuolaikines mokymo technologijas: spartesnę internetą, interaktyviasias lentas, kompiuterius, modernią kabinetų ir klasių įrangą, biblioteką ir kt.;

39.4. gimnazijos įgyjamos ir kuriamos mokymo ir mokymosi priemonės padeda mokiniams įgyti šiuolaikinėje besikeičiančioje visuomenėje būtinų kompetencijų, gebėjimų, nuostatų ir pasiekti pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose numatytų pasiekimų;

39.5. gimnazijos Mokytojų taryboje aptartos mokymosi aplinkos, kuriose numatoma organizuoti ugdymo procesą ir galimą ugdymo proceso koregavimą.

40. Gimnazijoje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia gimnazijos Vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. V-319 redakcija).

41. Gimnazija organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: pasirenka nuoseklią ir ilgalaikę socialines ir emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokykloje rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Gimnazija pasirinktą prevencinę programą įgyvendina integruodama ją į dalykų ugdymo turinį, bei per neformaliojo vaikų švietimo veiklas. Gimnazijos pasirinktos programos:

- 1) Ankstyvosios prevencijos programa „Zipio draugai“ (PUG kl.).
- 2) Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo programa „ATTP“ (1-4kl., 5-8kl., I-IVkl.).
- 3) Tarptautinė programa „Obuolio draugai“ (1kl.).
- 4) LIONS QUEST programa „Paauglystės kryžkelės“ (5 - 8kl.).
- 5) Psihoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programa „Gyvai“ (6kl.).
- 6) Programa „Įveikime kartu“ (2kl.).

42. Gimnazijoje tarp pamokų organizuojama fiziškai aktyvi veikla, kuri praplečia kūno kultūros pamokų turinį. (20 min. fiziškai aktyvi pertrauka).

43. Gimnazija, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, gimnazijos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas ir kt.) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

43.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis: sudaro galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų oraganizuojamose programose ir renginiuose. Mokiniai dalyvauja šiose veiklose, gilina savo žinias, tobulina pažintines kompetencijas ir ugdomi vertybines nuostatas;

43.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos padeda mokiniams

teorines pilietiškumo žinias įprasminginti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;

43.3. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinį raštingumą;

43.4. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudaro galimybes mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas, įgyjant realios globos patirties.

44. Mokiniams pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis (Žr. Gimnazijos bendruomenės susitarimai). Veikla siejama ne tik su mokyklos ugdymo tikslais, bet ir su mokinių mokymosi poreikiais. Ši veikla organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose; pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiose mokymosi aplinkose. Pažintinei kultūrinei veiklai skiriama 10 dienų, kurios įskaičiuojamos į mokslo dienų skaičių.

45. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma: jai skiriama 10 valandų (pamokų) per mokslo metus. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama dienyne. Mokiniai savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kaupia patys aplanke. Mokiniai atlieka šio pobūdžio veiklas savarankiškai arba grupelėmis ir glaudžiai bendradarbiauja su asociacijomis, savivaldos institucijomis ir kt. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtinantį Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

46. Etninė kultūrinė veikla įgyvendinama vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Etninės kultūros programa).

KETVIRTAS SKIRSNIS MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

47. Direktorius pavaduotojas ugdymui organizuoja gimnazijos veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu:

47.1. organizuoja ir vykdo pagal gimnazijos ar mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) poreikį mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę;

47.2. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi krūvio optimizavimo klausimus.

47.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius būtina informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę. Neskiriami kontroliniai darbai po atostogų ar šventinių dienų, negalima būti rašomi iš karto po ligos.

48. Mokymosi pagalbai organizuoti skiriamos trumpalaikės ir ilgalaikės konsultacijos, atsižvelgiant į mokinių mokymosi galias. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) panaudojant elektroninį dienyną ar telefonu informuojami apie mokinio daromą pažangą jam suteikus mokymosi pagalbą. Trumpos konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

49. Per dieną mokiniui 1 klasėje negali būti daugiau kaip 5 pamokos, 2-4 klasėse – 6 pamokos, 5-10 klasėse ir gimnazijos I-IV klasėse – 7 pamokos.

50. Esant mokiniui, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, sudaromos sąlygos juos atlikti gimnazijoje arba jie nukreipiami į dienos centrą Netičkampyje.

51. Penktų klasių mokiniams, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiems dalykams, dalykų moduliams

mokyti 5-8 ir 9-10, gimnazijos I-II klasių mokiniams skiriamas, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) raštu.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

52. Mokymosi pagalba teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypač svarbi mokymosi pagalba mokiniui:

52.1. dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiam dalį pamokų;

52.2. gavusiam nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą;

52.3. jei mokinys nedaro pažangos;

52.4. jei nacionalio pasiekimų patikrinimo metu nepasiekiamas patenkinamas lygmuo;

52.5. jei mokinio pasiekimai yra aukščiausio lygmens ir jis siekia domėtis pasirinkta mokymosi sritimi.

53. Gimnazija užtikrina sistemine mokymosi pagalba, kuri apima žemų pasiekimų prevenciją.

54. Mokymosi pagalbos teikimo veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiskai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

55. Už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą ir mokymosi pagalbos teikimo organizavimą atsakingas pavaduotojas ugdymui ir klasių vadovai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

56. Gimnazija priima atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau tarptautinė bendrojo ugdymo programa) mokyti pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir informuoja Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrių.

57. Gimnazija, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Gimnazija tuo atveju, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, patikrina jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pradinio, pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose.

58. Gimnazija, išklausiusi atvykusiojo lūkesčius, parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, integracijos į gimnazijos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia pagalba būtina mokinio sėkmingai adaptacijai, prireikus rengia mokinio individualų ugdymo planą:

58.1. numato adaptacinio laikotarpio orientacinę trukmę;

58.2. pasitelkia mokinius savanorius, padėsiančius atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į gimnazijos bendruomenės gyvenimą;

58.3. numato klasės auklėtojo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

58.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti, skiria laiko intensyviai mokyti lietuvių kalbos;

58.5. numato atvykusio mokinio per adaptacinį laikotarpį individualios pažangos stebėjimą;

58.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

59. Gimnazija nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, kai atvykęs mokinys per adaptacinį laikotarpį yra pajėgus pasiekti patenkinamą pasiekimų lygį pradinio bei pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programoje ir vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programoje.

60. Gimnazijos mokiniui, baigusiam tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, sudaryta palanki ir saugi mokymosi aplinka.

SEPTINTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMOSI GRUPIŲ SUDARYMAS

61. III-IV klasėse laikinąją grupę sudaro ne mažiau nei 5 mokiniai.

62. 5-II klasėse laikinąją grupę sudaro ne mažiau nei 7 mokiniai.

63. Technologijų pamokose klasė į grupes dalijama pagal esamą darbo vietų skaičių.

64. Dorinio ugdymo (etika, tikyba) pamokos dalijamos į grupes, jei vieną dorinio ugdymo dalyką, tikyba arba etiką, pasirinko tos pačios klasės mokiniai.

65. Informacinių technologijų pamokose 5-II klasėse mokinių dalijimas į grupes priklauso nuo darbo vietų kabinete skaičiaus ir turimos įrangos (Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos higienos normos 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma).

66. Informacinių technologijų išplėstinio ir bendrojo kurso pamokose III-IV klasės dalijamos į grupes pagal klasėje esamų darbo vietų skaičių.

67. Užsienio kalbų pamokose 5-II klasės dalijamos į grupes, jei klasėje yra ne mažiau nei 21 mokinys.

68. III-IV klasėse, nesusidarant mokinių laikinosioms grupėms, skiriamas savarankiškas mokymas. Konsultacijoms skirta valandos, įvertinus mokinių pasirinkimus Mokytojų tarybos posėdyje.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS MOKYMOSI NAMIE ORGANIZAVIMAS

69. Mokinių mokymasis namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Mokymosi formų ir mokymosi organizavimo tvarkos aprašu.

70. Mokiniui, mokomam namie, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

71. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 1-3 klasėse skiriama 9 savaitinės pamokos, 4 klasėje – 11, 5-6 klasėse – 12, 7-8 klasėse – 13, I-II klasėse – 15, III-IV klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti gimnazijoje. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos direktoriaus įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų gimnazijoje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Šios pamokos naudojamos gimnazijos nuožiūra mokinio pasiekimams gerinti.

III SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS. BENDROSIOS NUOSTATOS

72. **Priešmokyklinis ugdymas.** Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas pagal Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-674 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Bendrąją priešmokyklinio ugdymo programą (toliau vadinama Programa), patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779 „Dėl priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 1-280 patvirtintą trečią priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelį:

72.1. ugdomosios veiklos trukmė – 640 valandų;

72.2. ugdomoji veikla grupėje pradedama 8.00 val. Trukmė – 6 val. per dieną.

72.3. grupės vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskirus dalykus ir vyksta integruotai.

73. **Pradinis ugdymas.** Pradinio ugdymo turinys, remiantis bendrosiomis dalykų programomis ir numatomais pasiekimais, planuojamas 35 savaitėms.

74. 1-4 klasėse pradinio ugdymo programa įgyvendinama pagal Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrąsias programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendroji programa), Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“.

75. Gimnazija, laikydamosi nustatyto mokinio pamokų per savaitę (1-oje klasėje 22 pamokos, 2-oje klasėje 23 pamokos, 3-oje klasėje 24 pamokos, 4 klasėje 23 pamokos) ir dalyko programai skiriamų pamokų skaičiaus, rengia ugdymo planą visai pradinio ugdymo programai.

Dalykai	1-2 klasė	3-4 klasė	Iš viso val.
Dorinis ugdymas(tikyba arba etika)	70	70	140
Lietuvių kalba	525	490	1015
Užsienio kalba	70	140	210
Matematika	315	315	630
Pasaulio pažinimas	140	140	280
Dailė ir technologijos	140	140	280
Muzika	140	140	280
Kūno kultūra	175	210	385
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	70	105	175
Neformaliojo švietimo valandos	140	140	280

76. 1-2 klasių mokiniams namų darbai neskiriami, vadovėlių į namus nešiotis nereikia.

77. Dorinio ugdymo organizavimas: tėvai (globėjai) parenka mokiniams vieną iš dorinio ugdymo dalykų – tikybą (katalikų) arba etiką.

78. Siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) vartojimo žodžiu ir raštu pasiekimus skaitymo, kalbos vartojimo kompetencijos ugdomos įgyvendinant per kitų Bendrosios programos

ugdymosričių ugdomasias veiklas: panaudojant mokomasias užduotis kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus.

79. Užsienio kalbos mokymo organizavimas:

79.1. 2 klasėje pradeda mokytis pirmoji užsienio kalba. Tam skiriamos 2 pamokos per savaitę;

79.2. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš pasiūlytų Europos kalbų (anglų, vokiečių).

80. Matematinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, naudojamosi informacinių technologijų mobiliąja klase, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis.

117. Kūno kultūros organizavimas:

117.1. 1-4 klasėse kūno kultūrai skiriama po 2 val. ir 1, 3, 4 klasėse po 1 val. skiriama šokiui;

117.2.2 klasėje mokiniai pasirenka vieną iš aktyvaus judėjimo būrelių.

118. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas.

119. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą.

120. Žmogaus sauga (civilinė sauga, priešgaisrinė sauga ir saugaus eismo mokymas) pradinio ugdymo programoje integruojama į kitus Bendrojo ugdymo dalykus (pasaulio pažinimą, lietuvių kalbą, matematiką).

121. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų.

122. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

122.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 16 pamokų (organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje; natūralioje gamtinėje (Liudvinavo parke, prie ežero ar upės, miške ir pan.) aplinkoje, biologijos ar chemijos kabinetuose);

122.2. socialiniams gebėjimams ugdytis 16 pasaulio pažinimo dalyko pamokų skiriama ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (lankantis visuomeninėse, bendruomenės, kultūros institucijose, muziejuose ir pan.).

123. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis):

123.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 21 pamoka per metus (1/3 dalykui ir technologijų dalykui skiriamo laiko);

123.2. atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius, tradicijas ir mokyklos galimybes įgyvendinama šokio programa, skiriant vieną ugdymo valandą iš kūno kultūros dalykui skiriamų ugdymo valandų per savaitę 1, 3, 4 klasėse.

124. Mokinių pasiekimų vertinimas:

124.1. 1-4 klasių mokinių pasiekimų pažanga fiksuojama elektroninio dienyno atitinkamoje skiltyje įrašant mokinio pasiektą mokymosi lygį, pagal pasiekimų požymius, aprašytus Bendrojoje programoje.

124.2. vertinant 1-4 klasių mokinių pažangą vadovujamasi Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu (12 priedas).

125. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO DALYKAMS ĮGYVENDINTI SKIRIAMAS VALANDŲ SKAIČIUS

Klasė, dalykas	1	2	3	4	Iš viso
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	1	1	1	1	4
Kalbos:					
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	7	7	7	29

Užsienio kalba (anglų)		2	2	2	6
Matematika	5	4	5	4	18
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	8
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	8
Muzika	2	2	2	2	8
Kūno kultūra	2	2	2	2	8
Šokis		1	1	1	3
Privalomų ugdymo valandų skaičius mokiniui	22	23	24	23	92
Valandos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti					
Individualios konsultacijos (lietuvių kalbos, matematikos)	1	1	1	2	5*
Ugdymo valandų skaičius mokiniui	22	23	24	23	
Neformaliojo švietimo valandos	2 ^o	2 ^o	2 ^o	2 ^o	8 ^o
Viso skirta valandų klasei	25	26	27	27	105

1*- pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, ugdymo pagalbai teikti.

1°– neformaliojo ugdymo valandos.

II SKYRIUS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

126. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

127. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, užtikrina dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų minimalų skaičių per savaitę.

128. Pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą 5 klasių mokiniams ir naujai atvykusiems skiriamas vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai nevertinami nepatenkinamais pažymiais.

129. Pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje sudaromos sąlygos mokiniui geriau pažinti savo gebėjimus, kad jis gebėtų apsispręsti ir tinkamai pasirinkti, ko mokysis toliau. Mokiniam sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ĮSAK – 715 „Dėl Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“.

130. Pagrindinio ugdymo programos 5-II klasių ugdymo turinys planuojamas 36 savaitėms.

131. Pagrindinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti klasė dalinama į grupes šiems dalykams mokytis:

doriniam ugdymui;

technologijoms;

užsienio kalboms (jei klasėje mokoma dviejų užsienio kalbų).

132. Įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą, laikina grupė sudaroma esant 7 mokinių grupei.

133. Ugdymo procese per atskirų dalykų pamokas ir kitą ugdomąją veiklą naudojami metodai, kurie:

133.1. motyvuotų mokinius mokytis, skatintų suvokti mokymosi tikslus;

133.2. orientuotų į procesą, kuris ugdytų bendrąsias kompetencijas;

133.3. būtų aktualūs ir priimtini mokiniui ir įtrauktų į mokymosi procesą;

133.4. skatintų konstruktyvų, kritinį ir kūrybinį mąstymą, atsakomybę už savo mokymąsi ir rezultatus;

133.5. padėtų suvokti mokymosi kokybę ir išmokytų rasti būdus jai tobulinti;

133.6. plėtotų įgytas mokinio mokymosi strategijas, įgūdžius ir jų panaudojimą naujose situacijose;

133.7. formuotų mokinio pilietinę ir tautinę tapatybę, ugdytų bendrakultūrinę kompetenciją, toleranciją ir parengtų įsilieti į Lietuvos visuomenės gyvenimą;

133.8. ugdytų gebėjimus dirbti įvairiose mokinių grupėse.

134. 5 procentai dalykui skirtų pamokų organizuojami ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne mokyklos aplinkoje (pagal mokytojų planus).

135. Pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

136. Gimnazija užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą:

136.1. apsvarstyti ir priimti Bendrikalbos ugdymo reikalavimą gimnazijoje (pavyzdžiui, rašto darbus mokiniai įteikia rašytus ranka, informacinių technologijų pamokose naudojamosi lietuviška aplinka) (2015-08-24 įsakymas Nr. V1-143);

136.2. mokomosios užduotys naudojamos kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbos nuoseklumą, logiškumą, planingumą;

136.3. skatinama mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu, tobulinti skaičiavimo gebėjimus per visų dalykų pamokas;

136.4. vertinant mokinio pasiekimus teikiama grįžtamoji informacija ir apie kalbos mokėjimą, nurodyti privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus;

136.5. ugdoma kalbinė atsakomybė, kalbinė raiška, suvokiant tai kaip vieną iš prisistatymo viešoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

137. Ugdymo sričių įgyvendinimas.

138. Dorinis ugdymas: dorinio ugdymo dalyką tėvai mokiniui iki 14 metų parenka, o nuo 14 iki 16 metų mokinys pats renkasi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu. Vyresni kaip 16 metų mokiniai renkasi patys vieną dorinio ugdymo dalyką – tikyba (katalikų) arba etika.

139. Lietuvių kalba:

139.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudarytos sąlygos išlyginti mokymosi spragas (Mokymosi pagalbos mokiniui tvarkos aprašas, patvirtintas 2014 m. rugpjūčio 27 d. mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V1-150);

139.2. I ir II klasės dalinamos į laikinąsias grupes pagal mokinių gebėjimus (1 pamokos metu).

140. Užsienio kalbos:

140.1. pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5-6 klasėse orientuota į A2, o 7-II klasėse į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

140.2. antrosios užsienio kalbos pradėdama mokytis nuo 6 klasės, 6 klasėje orientuota į A1, o 7-II klasėse į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis. Tėvai

(globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų renka, o nuo 14 iki 16 metų renkasi pats tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu antrąją užsienio kalbą: rusų arba vokiečių;

140.3. iki vidurinio ugdymo programos vykdymo pradžios mokinys nekeičia pradėtų mokytis užsienio kalbų;

140.4. mokiniams, atvykusiems iš kitų mokyklų, kuriose jie bent vienerius metus mokėsi kitos užsienio kalbos, negu mokoma gimnazijoje, tėvų prašymu sudaromos sąlygos toliau mokytis pradėtą užsienio kalbą arba įveikti atsilikimą, jei mokinys nusprendžia mokytis tos užsienio kalbos, kurios mokosi klasė (vienerius mokslo metus skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę).

140.5. II klasėje organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“).

141. Matematika:

141.1. mokinių matematikos mokymosi motyvacija skatinama naudojantis Nacionalinio egzaminų centro parengtomis matematinio raštingumo užduotimis;

141.2. stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, standartizuotų testų rezultatais), numatoma pagalba mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi;

141.3. ugdant gabius matematikai vaikus naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais, visiems mokiniams kelti aukštus mokymosi lūkesčius;

141.4. naudotis informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis (ypač atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimančia geometriją, algebrą, statistiką).

142. Gamtamokslinis ugdymas:

142.1. gamtos mokslų mokymasis grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti, pirmiausia – lokaliu, vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu, o įgijus patirties – Lietuvos ir globaliu lygmeniu. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar vykdant kitas praktinės veiklas. Skatinamas mokinių bendradarbiavimas ir (ar) komandinis darbas;

142.2. atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamos turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis, kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis, edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliams už mokyklos ribų (mokslo parkų, universitetų, verslo įmonių laboratorijos, nacionaliniai parkai ir kt.);

142.3. gimnazijoje mokymosi aplinka pritaikyta eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti. Dvi gamtos mokslų pamokos organizuoti viena po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau trunkančius eksperimentinius darbus ar projektus;

142.4. eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

143. Informacinės technologijos:

143.1. informacinių technologijų mokymui 5-6 klasėje skiriama po 1 valandą;

143.2. informacinių technologijų mokymui 7-8 klasėse skiriama po 0,5 valandos (35 dalyko valandos), dar po 0,5 valandos (50%) integruojama į matematikos, biologijos, anglų kalbos ir kitų dalykų pamokas;

143.3. I klasėje privalomai informacinių technologijų kurso daliai mokytis skiriama 1 valanda;

143.4. II klasėje mokiniai renkasi vieną iš informacinių technologijų modulio programų „Programavimo pagrindai“, „Kompiuterinė leidyba“ arba „Tinklapių kūrimo pagrindai“. Modulį renkasi mokinys.

144. Meninis ugdymas:

144.1. meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės ir muzikos dalykai;
 144.2. mokiniai, lankantys arba baigę Menomokyklą, nuo muzikos ir dailės pamokų neatleidžiami.

145. Technologijos:

145.1. mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5-8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų;

145.2. 5-II kl. technologijų mokoma grupėmis. Nuo sausio 19 d. 5-8 kl. keičiama technologijų programa, t.y. mokiniai pereina pas kitą technologijų mokytoją;

145.3. mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Šio kurso mokoma I kl. I pusmetį. Dalis pamokų vyksta organizuojant susitikimus, ekskursijas, kita dalis vykstant projektinę veiklą. I kl. II pusmetį mokiniai renkasi vieną technologijos programą (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, keramikos, gaminių dizaino ir technologijų). Mokinys, pageidaujantis keisti programą, tai gali padaryti pusmečio pabaigoje.

146. Socialinis ugdymas:

146.1. pagal Pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokomasi pilietiškumo pagrindų. Šiai programai skiriama 70 pamokų, po vieną pamoką I-II gimnazijos klasėse;

146.2. mokymasis per socialinių mokslų pamokas grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas;

146.3. gerinant gimtojo krašto (Marijampolės savivaldybės, Liudvinavo seniūnijos ir Lietuvos valstybės) pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, istorijos ir geografijos mokymas organizuojamas netradicinėje aplinkoje (pavyzdžiui, parkuose, muziejuose, bažnyčioje ir t.t.);

146.4. laisvės kovų istorijai mokytis skirta 18 pamokų, integruojant temas į pilietiškumo pagrindų, istorijos ir lietuvių kalbos pamokas.

147. Kūno kultūra.

147.1. I-II klasėse kūno kultūros pamokose iš gretimų klasių sudarytos atskiros berniukų ir mergaičių grupės;

147.2. 5 klasėje kūno kultūrai skiriamos 3 savaitinės pamokos;

147.3. 6-II klasėse kūno kultūrai skiriamos 2 savaitinės pamokos ir sudarytos sąlygos visiems mokiniams lankyti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas, skiriant bent 1 valandą iš neformaliojo švietimo valandų (už apskaitą atsako pavaduotojas ugdymui);

147.4. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose pažymiais nevertinami, įrašoma „įskaityta“ arba „neįskaityta“;

147.5. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriamas pagal gydytojo rekomendacijas;

147.6. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgiant į jų ligų pobūdį. Neskiriami ir neatliekami pratimai, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą;

147.7. mokiniai, atleisti nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, dalyvauja pamokoje ir jiems skiriama kita veikla: žaidimai šaškėmis, šachmatais, veikla kompiuterių klasėje, informaciniame centre;

147.8. mokiniai, lankantys sportinės krypties neformaliojo švietimo įstaigas, nuo kūno kultūros pamokų neatleidžiami.

148. Žmogaus saugos mokymui skiriama 7-I klasėse po 0,5 valandos, 5 klasėje -1 valanda.

149. Ugdymas karjerai: mokykla, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V – 72 „Dėl ugdymo karjerai programos patvirtinimo“.

150. Etninės kultūros ugdymas: mokykla, organizuodama etninės kultūros ugdymą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl

Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“. Programa integruojama į mokomuosius dalykus (lietuvių kalbą, istoriją, dailę), kaip pasirenkamasis dalykas dėstoma 5-7 klasėse.

151. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS PIRMOSIOS IR ANTROSIOS DALIES DALYKAI IR JIEMS SKIRIAMŲ PAMOKŲ SKAIČIUS PER SAVAITĘ

Dalykai/Klasės	5	6	7	8	Viso	9	10	Viso
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	1	1	1	4	1	1	2
Kalbos								
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	5	5	20	4	5	9
Užsienio kalba (anglų)	3	3	3	3	12	3	3	6
Užsienio kalba (rusų)	-	2	2	2	6	2	2	4
Užsienio kalba (vokiečių)	-	-	2	2	4	2	2	4
Matematika ir informacinės technologijos								
Matematika	4	4	4	4	16	3	4	7
Informacinės technologijos	1	1	0,5	0,5	3	1	1	2
Gamtamokslinis ugdymas								
Gamta ir žmogus	2	2	-	-	4			
Biologija	-	-	2	1	3	2	1	3
Chemija				2	2	2	2	4
Fizika			1	2	3	2	2	4
Socialinis ugdymas								
Istorija	2	2	2	2	8	2	2	4
Pilietiškumo pagrindai	-	-	-	-	-	1	1	2
Geografija	-	2	2	2	6	2	1	3
Ekonomika ir verslumas							1	1
Meninis ugdymas								
Dailė	1	1	1	1	4	1	1	2
Muzika	1	1	1	1	4	1	1	2
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga								
Technologijos	2	2	2	1	7	1,5	1	2,5
Kūno kultūra	3	2	2	2	9	2	2	4
Žmogaus sauga	1		0,5	0,5	2	0,5	-	0,5
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26	28	29	30	113	31	31	62
Pasirenkamieji dalykai, moduliai								
Anglų kalbos modulis	1*	1*	1*		3			
Matematikos modulis						1*	1*	2
Lietuvių kalbos modulis	1*				1	1*	1*	2
Dailieji amatai (techn. modul.)			0,5*	0,5*	1			

Rusų kalbos modulis		0,5*			0,5			
Rusų kalbos individ. konsultacijos		0,5*			0,5			
Įdomioji fizika (modul.)			0,5*		0,5			
Chemijos modulis							1*	1
Biologijos modulis				1*	1		1*	1
Vokiečių kalbos individualios konsultacijos					1	0,5*	0,5*	1
Pamokų skaičius mokiniui	28	29,5	30	31	117	33	33	66

1* pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, ugdymo pagalbai teikti.

IV SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

152. Vidurinio ugdymo programa vykdoma vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Geros mokyklos koncepcija, Bendraisiais ugdymo planais, atsižvelgiama į Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašą ir kt.

153. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

153.1. privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai ir privalomai pasirenkami dalykai ir (ar) moduliai;

153.2. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai, pasirenkami profesinio mokymo programos moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

154. Gimnazija nustatė mokinio individualaus ugdymo plano struktūrą ir jo keitimo tvarką (2015 m. rugpjūčio 25 d. įsakymas Nr. V1-145 „Dėl individualaus ugdymo plano dalykų, dalyko programos kurso keitimo ir mokomojo dalyko formų patvirtinimo“).

155. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, gimnazijos siūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kokiuis dalykus ar modulius renkasi mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl vieno brandos darbo rengimo ir kartu su mokytojais, padedant tėvams (globėjams), pasirengia individualų ugdymo planą.

156. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi. Jeigu pasirinkto dalyko programos mokinyš nebaigia ir nepasiekia joje numatytų pasiekimų – pripažįstama, kad jis jo nesimokė.

157. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinių pasirinkimus, jų individualius ugdymo planus, modeliuoja kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą. Laikinosios grupės sudaromos iš mokinių, kurie pasirenka tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį, pasirenkamąjį dalyką.

158. Jeigu mokinys pageidauja, gimnazija sudaro sąlygas pagerinti pasirinktų ugdymo sričių ar atskirų dalykų kompetencijas papildomai rengtis brandos egzaminams ar tolesniam mokymuisi baigus vidurinio ugdymo programą (pavyzdžiui, profesinio mokymo programos moduliai).

159. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, gimnazija užtikrina galimybes įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, pasiūlo keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

160. Vidurinio ugdymo programoje gimnazija siūlo mokiniui:

160.1. jo mokymosi poreikius atliepiančius pasirenkamus dalykus, dalykų modulius. Nesant mokinio pageidavimų pasirinkti švietimo ir mokslo ministro patvirtintų pasirenkamųjų dalykų

programų ar dalykų modulių programų, jas parengia gimnazija (Bendrujų ugdymo planų 22 punktas);

160.2. rinktis dalykus ar modulius, kurių turinys siejamas su šalies saugumu ar krašto gynyba;

160.3. daugiau pamokų, nei numatyta Bendrujų ugdymo planų 143 punkte, mokytis kitus pasirinktus dalykus ar modulius.

161. Gimnazija užtikrina, kad minimalus privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų skaičius mokinio individualiame plane būtų ne mažesnis nei 8, o minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28. Didinant pamokų skaičių per savaitę laikomasi Higienos normoje numatyto pamokų skaičiaus per dieną.

162. Gimnazija, siekdama užtikrinti, kad mokinys, mokymasis pagal vidurinio ugdymo programą, tobulintų tolesniam mokymuisi, darbui būtinas kompetencijas, ugdymo procese taikomi inovatyvūs, besimokantiesiems patrauklūs ir aktyvūs mokymo(si) būdai, plėtojamas savarankiškas mokymasis, sudaro sąlygas mokinių socialinei-pilietinei veiklai, savanorystei, padedama mokiniams susipažinti su profesijų įvairove ir pasirinkimo galimybėmis, planuoti tolesnį savo mokymąsi ir (ar) darbinę veiklą, karjerą.

163. Pagal turimas mokymo lėšas pasirenkamas tinkamiausias būdas įgyvendinti dalykų bendrojo ir išplėstinio kursų programas ir užtikrinti mokymo kokybę. Lietuvių kalbai ir literatūrai, matematikai mokytis sudaromos atskiros laikinosios grupės, atsižvelgiant į mokinių pasirinkimą bendrojo ar išplėstinio kurso programą, o užsienio kalbos – į kalbos mokėjimo lygį.

164. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ įgyvendinamos siūlant mokiniams pasirenkamuosius dalykus.

165. Žmogaus saugos dalykas integruojamas į dalykų ugdymo turinį (fizika, chemija, biologija).

166. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių kūno kultūros ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Bendrujų ugdymo planų 122.10.3, 122.10.5 papunkčiais.

167. Vidurinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui per savaitę	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas	2		
Dorinis ugdymas (etika)		2	
Dorinis ugdymas (tikyba)		2	
Kalbos			
Lietuvių kalba ir literatūra	8	8	10
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba (anglų kalba)	6	6	6
		Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Socialinis ugdymas	4		
Istorija		4	6
Geografija		4	6

Matematika	6	6	9
Informacinės technologijos		2	4
Gamtamokslinis ugdymas	4		
Biologija		4	6
Fizika		4	7
Chemija		4	6
Meninis ugdymas ir technologijos	4		
Dailė		4	6
Muzika		4	6
Technologijos kryptys.Technologijos (...)			
Statyba ir medžio apdirbimas		4	6
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		4	6
Kūno kultūra	4		
Bendroji kūno kultūra		4	8
Pasirinkta sporto šaka (...)		(4-6)	
Žmogaus sauga*	0,5	0,5	0,5
Pasirenkamieji dalykai/dalykų moduliai/projektinė veikla			
Brandos darbas (...)	0,5		
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26	Iki 26
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę	28 pamokos per savaitę		
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius) klasei	6 (valandos) pamokos dvejiems metams		
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	24 pamokos per savaitę dvejiems metams		

Pastabos:

*integruojama į ugdymo turinį.

III SKYRIUS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

I SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

168. Gimnazija, rengdama gimnazijos ir mokinio individualųjį ugdymo planą, sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą ir būtiną švietimo pagalbą.

169. Gimnazija, mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, šio skyriaus nuostatomis ir atsižvelgiama į:

169.1. formaliojo švietimo programą;

169.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

169.3. individualizuoto ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, vykdydama švietimo pagalbos specialistų, gimnazijos Vaiko gerovės komisijos, Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

169.4. gimnazijos galimybes (specialistų komanda, mokymo(si) aplinka, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

170. Gimnazija, pritaikydama ugdymo planą mokinio reikmėms ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose nurodytu pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi:

170.1. planuoja specialiąsias pamokas ir didina pamokų, skirtų ugdymo sričiai, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medių ir informaciniam raštingumui ir t.t., skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius;

170.2. keičia specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgdama į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, Vaiko gerovės komisijos ir Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

170.3. keičia pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą, atsižvelgdama į mokinio galias ir sveikatą, poilsio poreikį, keliamus individualius ugdymo tikslus.

ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

171. Individualus ugdymo planas rengiamas:

171.1. atsižvelgiant į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, ugdymo programą, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą;

171.2. kai mokiniui pagal Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos ir gimnazijos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas tam tikru laikotarpiu reikia intensyvios švietimo pagalbos.

172. Vėliau pradedama mokyti pirmosios ar antrosios užsienio kalbos, mokoma tik vienos užsienio kalbos – mokinių, turintį raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslintų intelekto), judesio ir padėties, bendrųjų mokymosi sutrikimų.

173. Mokiniui, kuris mokosi pagal individualizuotą bendrojo ugdymo programą, individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris koreguojamas 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius mažinamas 1 - 2 pamokomis:

174. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų Vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, MOKYMO PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

175. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 44-55 punktų nuostatomis.

176. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal bendrojoje programoje numatytus pasiekimus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais.

177. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama gimnazijoje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinama „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašu, pažymiais.(., Mokinių, mokamų pagal individualizuotą programą, mokymosi pasiekimų vertinimo tvarka“ 2017m. gruodžio 29d. Nr.VI-273).

KETVIRTASIS SKIRSNIS
SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS
MOKINIAMS TEIKIMAS

178. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

179. Gimnazija specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos ir gimnazijos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

180. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

180.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-1657 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos tvarkos aprašo patvirtinimo“ redakcija;

180.2. ugdymo proceso metuatsižvelgiant į mokinio galias, keliamus ugdymo(si) tikslus, tenkinant jo reikmes. Siekiant įtrauktiems į bendrą ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai;

180.3. specialiųjų pratybų forma: individualių, mažoms grupelėms (2-4 mokiniai), grupėms (5-8 mokiniai). Mokiniam, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba teikiama per specialiąsias pamokas.

181. Specialioji pagalba:

181.1. teikiama vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-1657 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos tvarkos aprašo patvirtinimo“ redakcija;

181.2. teikiama mokytojo padėjėjo;

181.3. teikiama ugdymo proceso metu.

PENKTASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS
NAMIE

182. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja gimnazija pagal Vaiko gerovės komisijos ir Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, gydytojų konsultacinės komisijos skyrimu ir suderinusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

183. Mokinui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokytis namie gimnazija skiria pamokų vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 107-110 ir 124, 143 punktais, 1- 2 pamokos skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

184. Mokinui, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokytis namie skiriama 8 valandos per savaitę:

184.1. mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 107-110 punktais, 1 - 2 pamokos skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;

184.2. turinčiam judesio ir padėties sutrikimų 1-2 valandas per savaitę skiriamos gydomajai mankštai, kurią veda kūno kultūros mokytojai.

VI SKYRIUS UGDYMO PLANO ANALIZĖ IR VERTINIMAS

185. Dalinis ugdymo plano įgyvendinimo aptarimas organizuojamas Mokytojų tarybos posėdyje pirmojo pusmečio pabaigoje. Pasibaigus mokslo metams atliekamas tyrimas, ugdymo plano įgyvendinimo analizė, gauti duomenys panaudojami rengiant kitų mokslo metų ugdymo planą:

185.1. mokymosi pagalbos teikimo tvarkos tikslingumas (Vaiko gerovės komisija);

185.2. mokinių ugdymosi poreikių tenkinimas (metodinės grupės);

185.3. netradicinių aplinkų panaudojimo įvairovė ir tikslingumas (metodinės grupės);

185.4. ugdymo diferencijavimas ir jo nauda mokiniui (Mokytojų taryba);

185.5. metodinėse grupėse išsiaiškinamos ugdymo programų įgyvendinimo stipriosios ir silpnosios pusės;

186. Ugdymo plano analizę ir vertinimą vykdo plano rengimo grupė, teikia pasiūlymus bei rekomendacijas kitų mokslo metų ugdymo planui parengti.

187. Ugdymo plano analizė ir vertinimas pateikiamas Mokytojų tarybai iki balandžio mėnesio pabaigos.

SUDERINTA

Liudvinavo Kazio Borutos
gimnazijos tarybos
2018 m. birželio 18 d.
protokolo Nr. 3 nutarimu

1 priedas

PRITARTA
 .....metodinėje grupėje
 2015 m..... d.
 protokolo Nr..... nutarimu

MARIJAMPOLĖS SAV. LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA

**ILGALAIKIS PLANAS
 2016-2017 mokslo metams**

Dalykas:
 Klasė:
 Pamokų skaičius per metus:
 Mokytojas:

SUDERINTA

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui

.....

(parašas)

.....

(vardas, pavardė)

2016 - -

1. BENDROJI INFORMACIJA
2. TRUMPA KLASĖS CHARAKTERISTIKA
3. TIKSLAS
4. BENDRIEJI MOKYMO IR MOKYMOSI UŽDAVINIAI
5. VERTINIMAS
6. MOKYMO IR MOKYMOSI PRIEMONĖS
7. MOKYMO IR MOKYMOSI TURINYS

Eil. Nr.	Etapas (Ugdymo turinys)	Gebėjimai (kompetencijos)	Individualizavimas	Vertinimas	Integracija	Pastabos

LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA
ILGALAIKIO PLANO PAKEITIMAI
2016 – 2017 M.M.

Dalyko pavadinimas
 Mokytojas ir jo kvalifikacinė kategorija
 Klasė (grupė)
 Dalykui skirtų valandų skaičius
 Keičiamas turinys

Eil. Nr.	Skyrius, tema	Valandų skaičius	Komentariai, kodėl keičiama
Kas keičiama			
1.			
2.			

Mokytojo vardas, pavardė

parašas

PRITARTA

Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija

VGK posėdžio 2016 m. ....d.

sprendimu/nutarimu Nr. - _____

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA

PRITAIKYTA ..... MOKYMO PROGRAMA

(dalyko pavadinimas)

201_/201_ m.m. _____ PUSMETIS

Mokinio vardas, pavardė _____

Klasė _____

Programą pritaikė

Individualūs ugdymo tikslai/uždaviniai

(mokytojo vardas, pavardė, parašas)

Vadovėliai, pratybų sąsiuviniai, papildoma literatūra, naudojama mokinio ugdymui

---

Dalyko programos pritaikytas turinys (bazinės temos ir ugdomi gebėjimai)	Mokinio pasiekimai įsisavino+; nepilnai įsisavino+; neįsisavino -	Taikomi ugdymo būdai ir metodai
		☐ Sumažinamas užduočių kiekis. ☐ Supaprastinamos užduotys. ☐ Užduotys keičiamos kitomis, lengvesnėmis.
		Tekstai mokiniui perskaitomi: ☐ visada; ☐ kartais.
		☐ Prieš pateikiant užduotis suformuluojami konkretūs klausimai.
		☐ Nereikalaujama atsakinėti prieš klasę.
		☐ Mažinamos mintino mokymosi užduočių apimtys.
		☐ Aiškinant žodžiu naudojama vaizdinė medžiaga.
		☐ Schemos, grafiniai piešiniai, žemėlapiai komentuojami žodžiu.
		☐ Naudojamos paprastos schemos, grafiniai piešiniai, žemėlapiai.
		☐ Naudojamos specialiai parengtos užduotys, kuriose aiškiai išdėstoma skaičių struktūra (dešimtys, šimtai, tūkstančiai ir t.t.).
Dalyko	Mokinio pasiekimai	Taikomi ugdymo būdai ir metodai

programos pritaikytas turinys (bazinės temos ir ugdomi gebėjimai)	įsisavino+; nepilnai įsisavino+; neįsisavino -	
		☐ Pažymimos vietos, kuriose dėl regimojo suvokimo mokinys gali daryti klaidas. ☐ Uždaviniai analizuojami naudojant uždavinio sprendimo schemas, sutrumpinta sąlyga (kas duota, ko ieškome), brėžiniu, iliustracija. ☐ Uždaviniai atspindi gyvenimiškas situacijas artimas vaiko aplinkai. ☐ Pateikiamos nuorodos apie uždavinio sprendimo veiksmus ir jų eiliškumą. ☐ Pateikiamos veiksmų eilutės, pažymint kelių veiksmų atsakymus. ☐ Mažinamas braižymo užduočių kiekis. ☐ Nereikalaujama atlikti braižymo užduočių. ☐ Kaitalioti monotoniškas užduotis (skaičiavimo pratimai ir pan.) su praktinėmis užduotimis (schemų, diagramų sudarymas). ☐ Nereikalauja mokytis mintinai (formulės, įrodymo ar apibrėžimo) ☐ ..... ☐ .....
		PAMOKŲ METU LEIDŽIAMA NAUDOTIS: ☐ Taisyklių, formulių kortelėmis bei rinkiniais; ☐ Daugybės lentele; svorio, ilgio, laiko ir kt. matų lentelėmis; ☐ Sąsiuvinio, knyga, žinynais; ☐ Skaičiuotuvu; ☐ Atraminėmis lentelėmis, schemomis; ☐ Analogiškai išspręstų užduočių pavyzdžiais; ☐ Kitomis papildomomis priemonėmis (išvardinti).
		NAUDOJAMOS DĖMESĮ ORGANIZUOJANČIOS PRIEMONĖS: ☐ Periodiškai atkreipiamas dėmesys į mokinio atliekamą užduotį; ☐ Fiksuoti dėmesio, veiklos organizavimo pasiekimus; ☐ Naudojamas tarpinis atsiskaitymas atliekant užduotį,; ☐ Naudojami mokytojo ir mokinio susitarimai, organizuojantys dėmesį. ☐ Naudojamos įvairios paskatinimo priemonės. ☐ Akcentuojamos sėkmės; ☐ Kita .....
		KONTROLINĮ DARBĄ RAŠO: ☐ Savarankiškai; ☐ Su pagalba; ☐ Kartu su visais klaseje; ☐ atskirai, kitu laiku; ☐ pas spec. pedagogą; ☐ sumažinamas užduočių kiekis; ☐ pateikiamos atskirai paruoštos užduotys; ☐ leidžiama naudotis papildomomis priemonėmis.
Ugdymo (si) pasiekimai.		

PRITARTA

Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija

VGK posėdžio 2016 m.....d.

sprendimu/nutarimu Nr. - _____

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA**INDIVIDUALIZUOTA ..... MOKYMO PROGRAMA**

(dalyko pavadinimas)

2016_/2017_ m.m. __ PUSMETIS**Mokinio vardas, pavardė****Klasė****Programą individualizavo****Individualūs ugdymo tikslai/uždaviniai**_____
(mokytojo vardas, pavardė, parašas)**Vadovėliai, pratybų sąsiuviniai, papildoma literatūra, naudojama mokinio ugdymui**

Individualizuotas turinys	Laukiami rezultatai	Mokinio pasiekimai įsisavino+; nepilnai įsisavino+; neįsisavino -.	Taikomi ugdymo būdai ir metodai
			☐ Sumažinamas užduočių kiekis. ☐ Užduotys keičiamos kitomis, lengvesnėmis. ☐ Pateikiant užduotis, suformuluojami konkretūs klausimai. ☐ Nereikalaujama atsakinėti prieš klasę. ☐ Mažinamos mintino mokymosi užduočių apimtys. ☐ Aiškinant užduotis, naudojamos iliustracijos. ☐ Paaškinamos schemas,
Individualizuotas turinys	Laukiami rezultatai	Mokinio pasiekimai įsisavino+; nepilnai įsisavino+; neįsisavino -.	

			grafiniai piešiniai. Taikomi ugdymo būdai ir metodai
			☐ Naudojamos specialiai parengtos užduotys.
			☐ Pažymimos vietos, kuriose mokinys gali daryti klaidas.
			PAMOKŲ METU MOKOMA NAUDOTIS:
			☐ Taisyklėmis;
			☐ Įvairia atramine medžiaga;
			☐ Skaičiuotuvu.
			DĖMESIO SUKAUPIMO PRIEMONĖS:
			☐ Periodiškai atkreipiamas dėmesys į mokinio atliekamą užduotį;
			☐ Žymimi pasiekimai;
			☐ Naudojamos įvairios paskatinimo priemonės;
			☐ Akcentuojamos sėkmės.
			KONTROLINĮ DARBĄ RAŠO:
			☐ Savarankiškai;
			☐ Su minimalia pagalba;
			☐ Sumažinamas užduočių kiekis;
			☐ Pateikiamos specialios mokiniui paruoštos užduotys;
			☐ Leidžiama naudotis visomis papildomomis priemonėmis.
Ugdymo (si) pasiekimai.			

PATVIRTINTA
 Liudvinavo Kazio Borutos
 gimnazijos direktoriaus
 2016 m. rugsėjo d. įsakymu

PRITARTA

.....
 ..... metodinėje grupėje
 2016 m. .... d.
 protokolo Nr.   nutarimu

**MARIJAMPOLĖS SAV. LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA
 NEFORMALIOJO UGDYMO (BŪRELIO, PROGRAMOS PAVADINIMAS) PROGRAMA
 2015-2016 M.M.**

Programą parengė mokytojas (vardas, pavardė, kvalifikacinė kategorija)

Mokymosi aplinka –

Užsiėmimų laikas –

Savaitinių valandų skaičius –

Tikslai ir uždaviniai:

Laikas	Tema	Valandų skaičius	Pastabos (Mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas ir įsivertinimas, rezultatai ir kt.)

LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJS
KLASĒS MOKINIO(ĒS)
SOCIALINĒS VEIKLOS APSKAITOS LAPAS
2016-2017 m. m.

Data	Valandų skaičius	Veikla	Mokytojas	Mokytojo parašas

Klasės auklėtojas _____

Direktorius pavaduotojas ugdymui _____

LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJS

_____ klasės mokinio(ės) _____

MOKYMOSI NAMUOSE INDIVIDUALUS UGDYMO PLANAS

2016-2017 m.m.

Eil. Nr.	Dalykas	Valandų skaičius per savaitę

Direktorius pavaduotojas ugdymui _____

Vardas, pavardė

Data _____

**LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJOS
PROJEK TINĖ VEIKLA
2016-2017 m.m.**

Projekto pavadinimas:
 Trukmė:
 Paskirtis:
 Projekto tikslai:
 Uždaviniai:
 Medžiagos:
 Priemonės, įrankiai:
 Siūlomų potemių sąrašas:
 Projekto eiga:
 Numatomi rezultatai:
 Resursai ir lėšos:
 Rekomenduojama literatūra:

Etapai	Mokytojo veikla	Mokinių veikla
Projekto rengimas		
Projekto plano sudarymas		
Projekto įgyvendinimas		
Projekto užbaigimas		

Mokytojo vardas, pavardė _____
 (parašas)

**NEFORMALUSIS ŠVIETIMAS
2016-2017 m.m.**

Eil. Nr.	Neformaliojo švietimo programos pavadinimas	Skiriama valandų	Mokytojas
1.	Futbolo būrelis	1	Valdimaras Žilinskas
2.	Krepšinio būrelis	1	Valdimaras Žilinskas
3.	Kvadrato būrelis	1	Rima Lukoševičienė
4.	Dramos studija	2	Vita Gvazdaitienė
5.	Ornitologų klubas	2	Valentinas Razmus
6.	Jaunučių choras	2	Janina Burbienė
7.	Vokalinis ansamblis	1	Janina Burbienė
8.	Jaunių šokių būrelis	2	Asta Volungevičienė
9.	Jaunučių šokių būrelis	2	Asta Volungevičienė
10.	Šiuolaikinių šokių būrelis	2	Asta Volungevičienė
11.	Dainos studija	2	Jurgita Stražnickaitė
12.	Šachmatų būrelis	1	Valentinas Lebskis
13.	Gamtos mylėtojų klubas „Giliukai“	2	Sigita Dzimijonienė
14.	Keramikos būrelis	2	Kristina Palubinskiene
15.	Technologijų būrelis	1	Algimantas Avulis
16.	Šaulių būrelis	2	Artūras Lazauskas
	Viso valandų	26	

Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija
Vidurinio ugdymo programos dalykų pasiūla 2015-2016 m. m. 2016-2017 m. m.

Eil. Nr.	Privalomi branduolio dalykai	11 kl.		12 kl.	
1.	Dorinis ugdymas	B		B	
	Tikyba	1	-	1	-
	Etika	1	-	1	-
2.	Lietuvių kalba ir literatūra (privaloma)	B	A	B	A
	Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	4	5
3.	Užsienio k. (viena privaloma, galima testuoti dviejų kalbų mokymąsi, galima pradėti mokytis trečiosios kalbos)	-		-	
	Užsienio (anglų) kalba B2	3		3	
	Užsienio (anglų) kalba B1	3		3	
	Užsienio (rusų) kalba A2	3		3	
	Užsienio (rusų) kalba B1	3		3	
	Užsienio (vokiečių) kalba A2	3		3	
	Užsienio (vokiečių) kalba B1	3		3	
4.	Socialiniai mokslai (būtina pasirinkti vieną)	B	A	B	A
	Istorija	2	3	2	3
	Geografija	2	3	2	3
5.	Matematika (privaloma)	B	A	B	A
	Matematika	3	4	3	5
6.	Gamtos mokslai (būtina pasirinkti vieną)	B	A	B	A
	Biologija	2	3	2	3
	Fizika	2	4	2	3
	Chemija	2	3	2	3
7.	Kūno k. (būtina pasirinkti vieną)	B		B	
	Bendroji kūno kultūra	2	3	2	3
	Aerobika	2	3	2	3
	Krepšinis	2	3	2	3
8.	Meninis arba technologinis ugdymas (būtina pasirinkti vieną)				
	Dailė	2	3	2	3
	Muzika	2	3	2	3
	Technologijos (Taikomasis menas, amatai ir dizainas)	2	3	2	3
	Technologijos (Statyba ir medžio apdirbimas)	2	3	2	3
	Laisvai pasirenkami dalykai	11 klasė		12 klasė	
Eil.Nr.	Dalyko pavadinimas				
1.	Informacinės technologijos (pasirinkus A kursą, būtina nurodyti (t.y. pabraukti) modulį: 1.1.Duomenų bazių kūrimas ir valdymas (modulis). 1.2.Elektroninė leidyba (modulis).	1(B)	2(A)	1(B)	2(A)
2.	Ekonomika ir verslas	1	-	1	-
3.	Braižyba	1	-	1	-
4.	Praktinė biologija	1	-	1	-
5.	Etninė kultūra	1		1	

Laisvai pasirenkami moduliai

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas (<i>Pabraukite pasirinkto modulio pavadinimą</i>)	11 klasė	12 klasė
1.	Lietuvių kalba ir literatūra 1.1 Kalbos vartojimo, rašybos ir skyrybos įtvirtinimas (11kl.) 1.2 Teksto komponavimas ir rašymo procesas (11-12 klasė)	1 1	1
2.	Užsienio kalba 2.1. Rusų kalbos skaitymo, rašymo, kalbos vartosenos įgūdžių tobulinimas (11 klasė) B1 2.2. Gramatikos kelias (anglų kalba 11 klasė) B2 2.3 Gramatikos kelias (anglų kalba 11 klasė) B1 2.4. Anglų kalbos gramatikos tobulinimas (12 klasė) B2 2.5. Anglų kalbos gramatikos tobulinimas (12 klasė) B1 2.6. Vokiečių kalbos kalbėjimo įgūdžių ugdymas (11 klasė) B1	1 1 1 1 1	1 1 1 1
3.	Matematika 3.1. Matematiškieji slėpiniai (11-12 klasė) 3.2. Uždavinių sprendimas su funkcijomis (11-12 klasė)	1 1	1 1
4.	Fizika 4.1. Kompiuterinė fizika (11-12)	1	1
5.	Istorija 5.1. Šaltinių analizė (11-12 klasė)	1	1
6.	Biologija 6.1 Nuo ląstelės iki organizmo (11 klasė)	1	-
7.	Chemija 7.1 Angliavandeniliai ir jų degimas (11-12 klasė)	1	1
8.	Muzika 8.1 Vokalinių įgūdžių lavinimas (11-12 klasė)	1	1
9.	Dailė 9.1 Grafinis dizainas (11-12 klasė)	1	1
10.	Ugdymas karjerai (11-12 klasė)	1	1

Iš viso per savaitę valandų: 11 kl. .... val. 12 kl. .... val.

PASTABOS:

1. Minimalus privalomų pamokų skaičius per savaitę – 28 pamokos.
2. Maksimalus savaitinių pamokų skaičius per savaitę – 32 pamokos.
3. Per dvejus metus privalu mokytis ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 13 skirtingų dalykų. Pasirenkamieji moduliai nėra skaičiuojami kaip dalykai.
4. Mokinys laisvai renkasi dalykų kursus B arba A.
5. Dalykui skirtų valandų skaičių galima didinti (rašote+1).
6. Pasirenkamas dalykas ar jo modulis, moksleiviui pasirinkus, tampa privalomas.
7. Užsienio kalbų mokomasi pagal A1 (III-oji kalba), B1 (II-oji kalba, I-oji kalba) ir B2 (I-oji kalba, II-oji kalba).
8. Keisti dalyko programą ar programos kursą mokinys gali, kai atsiskaito (išlaiko įskaitą) iš to dalyko programos, kurso ar dalyko programos kursų skirtumo paskutinę pusmečio savaitę. Įskaitos pažymys įskaitomos kaip pusmečio ar metinis. Įskaitos laikyti nereikia, kai, pereinant iš kurso A į B, mokinių turimas pažymys tenkina. Norėdamas daryti keitimą, mokinys pasikonsultuoja su klasės auklėtoju (kuratoriumi) dėl dalykų ir pamokų skaičiaus, su direktoriaus pavaduotoja ugdymui suderina tvarkaraštį, parašo prašymą direktoriui.

Mokinio parašas .....

Tėvų parašas .....

Pastaba: Prašau nurodyti savo elektroninį adresą _____

PATVIRTINTA

2015m. .... mėn. ... d. įsakymu Nr.

Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija*Mokinio vardas, pavardė, klasė***INDIVIDUALUS UGDYMO PLANAS
2015-2016 M.M. IR 2016-2017 M.M.**

Eil. Nr.	Privalomi branduolio dalykai	11 kl.		12 kl.	
		B	A	B	A
1.	Dorinis ugdymas	B	A	B	A
	Tikyba	1	-	1	-
2.	Lietuvių kalba ir literatūra (privaloma)	B	A	B	A
	Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	4	5
3.	Užsienio k. (viena privaloma, galima testuoti dviejų kalbų mokymąsi, galima pradėti mokytis trečiosios kalbos)				
	Užsienio (anglų) kalba B2	3		3	
	Užsienio (anglų) kalba B1	3		3	
	Užsienio (vokiečių) kalba A2	3		3	
	Užsienio (vokiečių) kalba B1	3		3	
4.	Socialiniai mokslai (būtina pasirinkti vieną)	B	A	B	A
	Istorija	2	3	2	3
	Geografija	2	3	2	3
5.	Matematika (privaloma)	B	A	B	A
	Matematika	3	4	3	5
6.	Gamtos mokslai (būtina pasirinkti vieną)	B	A	B	A
	Biologija	2	3	2	3
	Fizika	2	4	2	3
	Chemija	2	3	2	3
7.	Kūno k. (būtina pasirinkti vieną)	B		B	
	Bendroji kūno kultūra	2	3	2	3
8.	Meninis arba technologinis ugdymas (būtina pasirinkti vieną)				
	Dailė	2	3	2	3
	Muzika	2	3	2	3
	Technologijos (Taikomasis menas, amatai ir dizainas)	2	3	2	3
	Technologijos (Statyba ir medžio apdirbimas)	2	3	2	3
	Laisvai pasirenkami dalykai	11 klasė		12 klasė	
Eil.Nr.	Dalyko pavadinimas				
1.	Informacinės technologijos (pasirinkus A kursą, būtina nurodyti (t.y. pabraukti) modulį)	1(B)	1(A)	1(B)	1(A)
2.	Ekonomika ir verslas	1	-	1	-
3.	Braižyba	1	-	1	-

Laisvai pasirenkami moduliai

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas (<i>Pabraukite pasirinkto modulio pavadinimą</i>)	11 klasė	12 klasė
1.	Lietuvių kalba ir literatūra 1.3 Teksto komponavimas ir rašymo procesas (11-12 klasė)	1	1
2.	Užsienio kalba 2.1. Gramatikos kelias (anglų kalba B1) 2.2. Gramatikos tobulinimas (anglų kalba B2) 2.3. Vokiečių kalbos skaitymo, rašymo, kalbos vartosenos įgūdžių tobulinimas (11 klasė) B1	1 1 1	1 1 1
3.	Matematika 3.1. Matematiškieji slėpiniai	1	1
4.	Fizika 4.1. Kompiuterinė fizika	1	1
5.	5.1 Ugdymas karjerai	1	
6.	Informacinės technologijos 6.1. Duomenų bazių kūrimas ir valdymas	1	1
7.	Biologija 7.1 Nuo ląstelės iki organizmo	1	1

Iš viso per savaitę valandų: 11 kl. .... val. 12 kl. .... val.

PASTABOS:

1. Minimalus privalomų pamokų skaičius per savaitę – 28 pamokos.
2. Maksimalus savaitinių pamokų skaičius per savaitę – 32 pamokos.
3. Per dvejus metus privalu mokytis ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 13 skirtingų dalykų. Pasirenkamieji moduliai nėra skaičiuojami kaip dalykai.
4. Mokinys laisvai renkasi dalykų kursus B arba A.
5. Pasirenkamas dalykas ar jo modulis, moksleiviui pasirinkus, tampa privalomas.
7. Užsienio kalbų mokomasi pagal B1 lygio kursą ir B2 lygio kursą .
8. Keisti dalyko programą ar programos kursą mokinys gali, kai atsiskaito (išlaiko įskaitą) iš to dalyko programos, kurso ar dalyko programos kursų skirtumo. Įskaitos laikyti nereikia, kai, pereinant iš kurso A į B, mokinį turimas pažymys tenkina. Norėdamas daryti keitimą, mokinys pasikonsultuoja su klasės auklėtoju dėl dalykų ir pamokų skaičiaus, su direktoriaus pavaduotoja ugdymui suderina tvarkaraštį, parašo prašymą direktoriui.

Mokinio parašas .....

Tėvų parašas .....

Pastaba: Prašau nurodyti savo elektroninį adresą _____

2015m. .... mėn. ... d. įsakymu Nr.

Liudvinavo Kazio Borutos gimnazija*Mokinio vardas, pavardė, klasė***INDIVIDUALUS UGDYMO PLANAS
2014-2015 M.M. IR 2015-2016 M.M.**

Eil. Nr.	Privalomi branduolio dalykai	11 kl.		12 kl.	
		B	A	B	A
1.	Dorinis ugdymas	B	A	B	A
	Tikyba	1	-	1	-
2.	Lietuvių kalba ir literatūra (privaloma)	B	A	B	A
	Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	4	5
3.	Užsienio k. (viena privaloma, galima tęsti dviejų kalbų mokymąsi, galima pradėti mokytis trečiosios kalbos)				
	Užsienio (anglų) kalba B2	3		3	
	Užsienio (anglų) kalba B1	3		3	
	Užsienio (rusų) kalba A2	3		3	
	Užsienio (rusų) kalba B1	3		3	
4.	Socialiniai mokslai (būtina pasirinkti vieną)	B	A	B	A
	Istorija	2	3	2	3
	Geografija	2	3	2	3
5.	Matematika (privaloma)	B	A	B	A
	Matematika	3	4	3	5
6.	Gamtos mokslai (būtina pasirinkti vieną)	B	A	B	A
	Biologija	2	3	2	3
	Fizika	2	4	2	3
	Chemija	2	3	2	3
7.	Kūno k. (būtina pasirinkti vieną)	B		B	
	Bendroji kūno kultūra	2	3	2	3
8.	Meninis arba technologinis ugdymas (būtina pasirinkti vieną)				
	Dailė	2	3	2	3
	Muzika	2	3	2	3
	Technologijos (Taikomasis menas, amatai ir dizainas)	2	3	2	3
	Technologijos (Statyba ir medžio apdirbimas)	2	3	2	3
	Laisvai pasirenkami dalykai	11 klasė		12 klasė	
Eil.Nr.	Dalyko pavadinimas				
1.	Ekonomika ir verslumas	1	-	1	-
2.	Informacinės technologijos (pasirinkus A kursą, nurodyti modulį)	1(B)	1(A)	1(B)	(1A)

Laisvai pasirenkami moduliai

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas (<i>Pabraukite pasirinkto modulio pavadinimą</i>)	11 klasė	12 klasė
1.	Lietuvių kalba ir literatūra 1.4 Kalbos vartojimo, rašybos ir skyrybos įtvirtinimas	1	1
2.	Užsienio kalba 2.1. Rusų kalbos kalbėjimo įgūdžių ugdymas (B1) 2.2.Gramatikos kelias (anglų kalba B1) 2.3.Gramatikos kelias (anglų kalba B2)	1 1 1	1 1 1
3.	Matematika 3.1. Matematiškieji slėpiniai	1	1
4.	Fizika 4.1. Kompiuterinė fizika	1	1
5.	Biologija 5.1 Nuo ląstelės iki organizmo	1	1
6.	Informacinės technologijos 6.1.Duomenų bazių kūrimas ir valdymas	1	1

Iš viso per savaitę valandų: 11 kl. .... val. 12 kl. .... val.

PASTABOS:

1. Minimalus privalomų pamokų skaičius per savaitę – 28 pamokos.
2. Maksimalus savaitinių pamokų skaičius per savaitę – 32 pamokos.
3. Per dvejus metus privalu mokytis ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 13 skirtingų dalykų. Pasirenkamieji moduliai nėra skaičiuojami kaip dalykai.
4. Mokinys laisvai renkasi dalykų kursus B arba A.
5. Pasirenkamas dalykas ar jo modulis, moksleiviui pasirinkus, tampa privalomas.
7. Užsienio kalbų mokomasi pagal B1 lygio kursą ir B2 lygio kursą .
8. Keisti dalyko programą ar programos kursą mokinys gali, kai atsiskaito (išlaiko įskaitą) iš to dalyko programos, kurso ar dalyko programos kursų skirtumo. Įskaitos laikyti nereikia, kai, pereinant iš kurso A į B, mokinį turimas pažymys tenkina. Norėdamas daryti keitimą, mokinys pasikonsultuoja su klasės auklėtoju dėl dalykų ir pamokų skaičiaus, su direktoriaus pavaduotoja ugdymui suderina tvarkaraštį, parašo prašymą direktoriui.

Mokinio parašas .....

Tėvų parašas .....

Pastaba: Prašau nurodyti savo elektroninį adresą _____

PATVIRTINTA
 Liudvinavo Kazio Borutos
 gimnazijos direktoriaus
 2016 m. rugpjūčio d. įsakymu Nr. V1-

PREVENCIŪMS TEMOMS SKIRTŲ VALANDŲ INTEGRAVIMAS Į DALYKŲ PROGRAMAS

Klasė	Valandų skaičius per mokslo metus	Dalykas	Valandų skaičius dalykų programose per mokslo metus	Temos
1-4	5	Pasaulio pažinimas	5	Draugystės, bičiulystės svarba. Netinkamai naudojamų cheminių medžiagų poveikis sveikatai. Rūkymo žala vaiko ir suaugusiojo organizmui. Mokyklos ir viešosios tvarkos taisyklės, smurto netoleravimas. Neigiamas alkoholio poveikis sveikatai.
5	6	Žmogaus sauga	2	Pagalbos prieš tyčiojimąsi, smurtavimą, kenksmingus polinkius būdai. Aktyvus ir pasyvus rūkymas.
		Lietuvių kalba	1	Rūkymas – kaip „įvaizdžio“ dalis.
		Dorinis ugdymas	1	Masinių informacinių priemonių, reklamos poveikis.
		Informacinės technologijos	1	Draudimai pirkti, vartoti, nešti alkoholinius gėrimus.
		Gamta ir žmogus	1	Alkoholio poveikis paauglio sveikatai ir elgesiui
6	6	Dorinis ugdymas	2	Saugios aplinkos kūrimo prielaidos. Rizikos problema gyvenime.
		Istorija	1	Trumpalaikiai ir ilgalaikiai alkoholio poveikio padariniai.
		Dailė	1	Draudimai pirkti ir vartoti alkoholį, tabaką, toksines medžiagas
		Gamta ir žmogus	2	Neigiamas rūkymo poveikis fiziniam aktyvumui. Priklausomybės atsiradimas vartojant psichiką veikiančias medžiagas.
7	6	Žmogaus sauga	2	Mano poreikiai ir kitų teisės. Paauglių ir jų tėvų atsakomybė už psichiką veikiančių medžiagų vartojimą.
		Lietuvių kalba	1	Vyskupo M. Valančiaus blaivybės idėjų raida.
		Dorinis ugdymas	1	Ankstyvojo nėštumo pasekmės.
		Biologija	2	Tabako žala paauglio sveikatai ir asmenybei. Elgesio pokyčiai patiriant įvairaus laipsnio apsvaigimą
8	6	Lietuvių kalba	1	Konfliktai ir nelaimingi atsitikimai kaip alkoholio vartojimo pasekmė.
		Dorinis ugdymas	2	Aktyvus ir pasyvus rūkymas. Pagalba vartojantiems toksines medžiagas.
		Biologija	2	Alkoholio reklamos tikslai ir pateikimo metodai.

				Priklausomybės nuo toksinių medžiagų atsiradimas.
		Chemija	1	Pavojai alkoholinius gėrimus maišant su kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis.
9	6	Lietuvių kalba	1	Kas yra savivertė? Kaip ji ugdoma?
		Istorija	2	Rūkymo istorija. Pasekmės fizinei ir psichikos sveikatai. Psichiką veikiančių medžiagų kontrolės ir prevencijos patirtis Lietuvoje ir pasaulyje.
		Dorinis ugdymas	1	Prekybos žmonėmis tendencijos Lietuvoje.
		Biologija	2	Alkoholio, rūkymo, toksinių medžiagų vartojimo įtaka emocijoms. Įvairūs pagalbos būdai vartojantiems psichiką veikiančias medžiagas.
10	6	Lietuvių kalba	2	Kaip kurti saugią aplinką Vairavimas ir toksinės medžiagos.
		Dorinis ugdymas	2	Prevencijos veiklos rūšys ir dalyvavimo joje forma. Pagalbos rūkančiam būdai.
		Biologija	2	Alkoholio vartojimo pasekmės fizinei ir psichikos sveikatai. Ankstyvojo nėštumo pasekmės.
11	5	Dorinis ugdymas	2	Prekybos žmonėmis ypatumai ir pavojai. Teisės aktai reglamentuojantys tabako kontrolę, jos pažeidimus.
		Gamtos mokslai	1	Ankstyvojo nėštumo pasekmės
		Lietuvių kalba	2	Saugios rizikos ir pavojingo elgesio skirtumai. Alkoholis ir šeima.
12	5	Lietuvių kalba	2	Sprendimų priėmimo ir atsakomybės svarba.
		Gamtos mokslai	2	Alkoholis ir karjera. Socialiniai piktnaudžiavimo alkoholiu padariniai. Alkoholis ir šeima (alkoholio poveikis vaisiui nėštumo metu, šeimos finansams, santykiams ir kt.). Tabako reklamos tikslai ir poveikis žmogaus elgesiui
		Istorija	1	Teisinė atsakomybė už psichiką veikiančių medžiagų gamybą, platinimą, vartojimą

Pradinių klasių mokytojas apie temos pateikimą mokiniam įrašo klasės dienyne.

Penktųjų – dvylikųjų klasių auklėtojai ir atitinkamo dalyko mokytojas klasės dienyne įrašo apie atitinkamos temos pateikimą mokiniam.

Mokyklos administracija sudaro sąlygas mokytojams ir kitiems specialistams dirbantiems pagal šią programą, pasirengti ją vykdyti ir prisidėti prie kvalifikacijos tobulinimo.

Ugdymosi pasiekimai vertinami pagal programoje pateiktus reikalavimus: ką mokinys privalo žinoti, gebėti, kokius įgūdžius ir vertybines nuostatas turi įgyti. Vertinant taikomi neformaliojo - formuojamojo – vertinimo metodai ir būdai. Ugdytinių pasiekimai, atitinkantys išskeltus uždavinius, žinias, gebėjimus, įgūdžius ir vertybines nuostatas, yra prevencinės veiklos veiksmingumo rodiklis. Programai įgyvendinti naudojama Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos rekomenduota literatūra ir vaizdinės priemonės.

LITERATŪRA

1. Gyvenimo įgūdžių ugdymas. Programa. Parengė: L. Bulotaitė, V. Gudžinskienė, Vilnius, 2003, 2005.

2. Gyvenimo įgūdžių ugdymas. Pradinės klasės. Parengė O. Rugevičienė, Vilnius, 2003, 2005.
  3. Gyvenimo įgūdžių ugdymas. V-VIII klasės. Parengė A. Davidavičienė. Vilnius, 2003, 2005.
  4. Gyvenimo įgūdžių ugdymas. IX-X klasės. Parengė I. Pilkauskienė. Vilnius, 2003, 2005.
  5. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo universalioji programa. Vilnius, 2005.
  6. Nacionalinė narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2004-2008 metų programa. Vilnius, 2003.
  7. Sveiko gyvenimo būdo ir tinkamos asmens higienos mokyklinės programos. Vilnius, 1999.
  8. Vaikų ir jaunimo socializacijos programa. Vilnius, 2004.
  9. Alkoholis ir kiti narkotikai. Atviros Lietuvos fondas, Vilnius 1994.
  10. Davidavičienė A.G., Stonienė L. Narkotikų vartojimo ir ŽIV/AIDS prevencija ugdymo institucijose; metodinės rekomendacijos. Vilnius, 2000.
  11. Davidavičienė. A.G. Narkotinių medžiagų vartojimo prevencijos programa ir standartas. Metodinė priemonė. VPSC, Vilnius, 2001.
  12. Kvieskienė G. Socializacija ir vaiko gerovė. Vilnius, 2002.
  13. Pivorienė R. ir Sturlienė N. Klasės vadovo ABC. Darbas su vaikais. Vilnius, 2004.
  14. Vaiko teisių konvencija. Vaiko teisių informacijos centras. Vilnius, 1999.
  15. Zaborskis A., Petrauskienė A ir kt. Aukime sveiki: pratybų sąsiuvinis I-IV klasės mokiniams, Kaunas, 2004.
  16. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija – www.smm.lt.
  17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija – www.sam.lt.
-

LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS MODULIŲ APRAŠAI
2016/2017 M.M.

Dalykas	Modulio pavadinimas	Klasė	Mokytojas
Geografija	Pasaulio politinis žemėlapis	9	Rima Lukoševičienė
Tikslai:	Susipažinti su pasaulio politiniu žemėlapiu; Mokėti jame orientuotis, rasti pasaulio valstybes; Žinoti didžiausius pasaulio miestus, suprasti jų problemas		
Turinys	Pasaulio politinio žemėlapio subjektas. Valstybių teritorijos ir kūrimasis. Valstybių įvairovė. Politinio žemėlapio raida		
Rezultatas	Žinoti pasaulio valstybes, mokėti rasti jas politiniame žemėlapyje, žinoti didžiausius pasaulio miestus		
Lietuvių kalba	Sudėtinio sakinio skyryba	10	Zita Krukonienė
Tikslai:	Pakartoti rašybos taisykles, mokėti kaitytižodį, gilinti raštingumo įgūdžius.		
Turinys	Nosinės raidės žodžio gale, šaknyje ir priešdėlyje. Priesagų rašyba. Įvardžiuotinės žodžio formos. Nesavarankiškos kalbos dalys ir jų rašyba.		
Rezultatas	Mokės taikyti rašybos taisykles, linksnius savarankiškas kalbos dalis, atpažins nesavarankiškas kalbos dalis		
Matematika	Matematinų žinių įtvirtinimas	9	Valentinas Lebskis
Tikslas:	Susisteminti matematikos žinias		
Turinys	Pakartoti ir susisteminti žemesnėse klasėse išmoktą medžiagą, pašalinti matematikos žinių spragas.		
Rezultatas	Gebės spręsti toksinius uždavinius, gebės naudotis informaciniais šaltiniais		
Biologija	Biologinių žinių gilinimas ir įtvirtinimas	8	Sigita Dzimijonienė
Tikslas:	Gilinti 8 klasės kurso biologijos žinias, taikyti įgytas gamtos mokslų žinias ir gebėjimus, sprendžiant kasdienio gyvenimo, sveikos gyvensenos ir darnaus vystymosi problemas		
Turinys:	Pakartos žemiausių klasių kursus, išplės 8 klasės kurso žinias, atliks eksperimentus, bandymus. Nagrinės įvairias šių dienų aktualias problemas.		
Rezultatas	Mokės iškelti klausimus, hipotezes, suplanuos bandymų eigą, mokės naudotis laboratoriniais įrankiais, medžiagom. Formuluos išvadas. Įgis papildomas žinias susijusias su 8 klasės kurso temomis.		

Rusų kalba	Komunikacinių gebėjimų ugdymas	6	Roma Jasinauskienė
Tikslai	Įgyti komunikacinę kompetenciją		
Turinys	Visos rusų kalbos veiklos rūšys: skaitymas, rašymas, kalbėjimas		
Rezultatas	Bendrauti užsienio (rusų) kalba įvairiose gyvenimo situacijose		
Vokiečių kalba	Modulis vokiečių kalbos žinioms gilinti	6	Zita Mazauskienė
Tikslai	Skirti daug dėmesio savarankiško darbo įgūdžiams ugdyti bei elementariems kalbos pagrindams puoselėti		
Turinys	Visos kalbos vartojimo rūšys: skaitymas, klausymas, kalbėjimas, rašymas		
Rezultatas	Gebės gautas žinias panaudoti įvairiose kalbos vartojimo srityse: gebės taisyklingai skaityti ir rašyti vokiškai bei išmoks daug naujų žodžių		
Istorija	Pokaris Lietuvoje	10	Laima Stoškė
Tikslas	Supažindinti mokinius su skaudžiais pokario įvykiais, žymiausiomis asmenybėmis		
Turinys	Laisvės kovų priežastys, tikslai. Partizanų apygardų kūrimas, organizacinė struktūra; etapai; partizanų buitį; spauda; Tauro apygarda; pralaimėjimo priežastys		
Rezultatas	Mokiniai įgis žinių, ras sąsąjį su istoriniais įvykiais ir šiandiena; aplankys Tauro apygardos ir tremties muziejų		
Technologijos	Tradiciniai amatai – medžiagos apdirbimas	8	Algimantas Avulis
Tikslas	Puoselėti tautos amatų tradicijas, bendruosius technologinius gebėjimus, patirti kūrybinį džiaugsmą		
Turinys	Amatininkų veiklos ir dirbinių pavyzdžių analizė. Medienos medžiagų ir jų savybių pažinimas. Darbo įrankiais būdai ir saugus jų naudojimas. Kūrybinės ir praktinės veiklos planavimas. Saugus pasirinkto dirbinio gaminimas.		
Rezultatai	Mokiniai gebės tekinti ir drožinėti medieną – pasigaminti funkcionalių ir estetiškų tradicinių lietuviškų dirbinių		
Matematika	Uždaviniai su funkcijomis	10	Valentinas Lebskis
Tikslas	Įtvirtinti uždavinių sprendimo algoritmus, tobulinti sprendimo įgūdžius		
Turinys	Išmokyti teisingai nagrinėti įvairias funkcijas. Žinoti jų analizavimo ypatumus, pašalinti skaičiavimo įgūdžių spragas		
Rezultatai	Gebės nustatyti funkcijų rūšis, mokės braižyti grafikus, spręsti lygtis, jas tikrinti		
Fizika	Idomioji fizika	7	Valentinas Razmus
Tikslas	Sudominti mokinius fizikos dalyku. Ugdyti		

	mokinių praktinius eksperimentavimo įgūdžius. Parodyti praktikos ir teorijos vienybę ugdymo procese		
Turinys	Įdomūs fizikiniai žaidimai, bandymai, eksperimentai		
Rezultatai	Mokiniai gebės naudotis paprasčiausiais fizikos matavimo prietaisais, išsiugdys norą ieškoti teorinių žinių pritaikymui praktikoje		
	Etninė kultūra		
Tikslas	Susipažinti su Lietuvos papročiais, tradicijomis, kultūra, su kalendorinių švenčių apeigomis. Rinkti kraštotyrinę medžiagą.	5-8	Irma Stražnickaitė
Turinys	Lietuvių kalendorinės šventės, šeimos šventės ir apeigos, verbų ir vainikų pynimas		
Rezultatas	Gebės sisteminti kraštotyrinę medžiagą, žinos kalendorinių ir šeimos švenčių tradicijas.		
Technologijos	Dailieji amatai	7-8	Kristina Palubinskienė
Tikslas	Skatinti mokinius domėtis rankdarbiais, amatais, dekoravimo priemonėmis ir technologijomis		
Turinys	Supažindinimas su tradicinėmis ir šiuolaikinėmis technikomis		
Rezultatas	Gebės projektuoti ir gaminti nedidelius dirbinius, atliks nesudėtingas darbo operacijas, naudojant senąsias ir šiuolaikines darbo priemones bei įrankius		
Lietuvių kalba	Vientisinio sakinio skyrybos įtvirtinimas ir sudėtinio sakinio skyrybos pagrindai	9	Zita Krukonienė
Tikslas	Ugdyti mokinių raštingumą		
Turinys	Sudėtinių sakinių rūšys, rašto kultūra rašybos, skyrybos taisyklės		
Rezultatas	Gebės taikyti rašybos taisykles praktikoje, tinkamai pasirengs pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimui		
Chemija	Chemijos žinių įtvirtinimas	9-10	Laimutė Žakienė
Tikslas	Susisteminti chemijos mokomojo dalyko žinias		
Turinys	Pakartoti ir susisteminti žemesnėse klasėse išmoktą medžiagą, pašalinti chemijos žinių spragas.		
Rezultatas			
Matematika MD	Matematikos pasaulis aplink mane	9	Valentinas Lebskis
Tikslai	Matematinio modelio taikymas praktikoje		
Turinys	Tekstinių uždavinių sprendimas, mastelis ir žemėlapiai		
Rezultatas	Gebės technines žinias pritaikyti praktikoje		
Lietuvių kalba	Mokausi rašyti be klaidų	5	Rita Volteraitienė

Tikslas	Plėsti lietuvių kalbos žinias		
Turinys	Mokiniai sistemins įgytas lietuvių kalbos žinias		
Rezultatai	Sklandžiau rašys ir kalbės		
Fizika	Fizikos eksperimentas	10	Valentinas Razmus
Tikslas	Parodyti praktikos ir teorijos vienybę ugdymo procese		
Turinys	Mechanikos kurso svyravimai, demonstracinių bandymų atlikimas		
Rezultatas	Gebės naudotis mechanikos skyriaus matavimo prietaisais. Įgis praktinius su prietaisais įgūdžius		
Anglų kalba	Gramatikos praktika	5	Erika Gedvilienė
Tikslas	Gramatinių įgūdžių tobulinimas		
Turinys	Plėtoti kalbos mokymosi ir įsisavinimo gebėjimus		
Rezultatas	Gebės pagerinti ir pritaikyti anglų kalbos vartojimo kokybę, gebės pritaikyti žinias rašto darbuose ir kasdieniniame gyvenime		

LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS MODULIŲ IR PASIRENKAMŲJŲ
DALYKŲ APRAŠAI 2015-2016 M.M. ir 2016-2017 m.m.

Dalykas	Modulio, pasirenkamojo dalyko pavadinimas	Mokytojas
Lietuvių kalba MD	Teksto komponavimas ir rašymo procesas (11-12 kl.)	Zita Krukonienė
Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ugdyti komunikacinius gebėjimus vartoti įvairias rašytinės ir sakytinės kalbos formas pagal kalbėjimo ir rašymo situaciją, tikslus ir adresatą. 2. Pažintų kūrybines kalbos galimybes, suvoktų estetinę kalbos funkciją, puoselėtusi kalbos individualumą. 3. Plėstų savo estetinę patirtį, ugdytusi poreikį skaityti, susidarytų estetinės kultūros pagrindus. 	
Turinys	<p>Rašymas ir mąstymas. Sakytinės ir rašytinės kalbos ypatumai. Rašymo proceso modelis. Teksto komponavimas. Planavimas. Pagrindinė mintis. Poleminės temos rašymas. Argumentavimas. Aiškinimas. Lyginimas. Priežastis-pasekmė. Analizė ir klasifikacija. Stiliaus klaidos ir trūkumai.</p>	
Rezultatas	<p>Gebėti parašyti samprotavimo ir poleminį rašinį. Gebėti vartoti sakytinės kalbos formas.</p>	
Ekonomika PD	Ekonomika ir verslumas (11-12 kl.)	Rima Lukoševičienė
Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apibūdinti ekonominių sistemų pagrindinius bruožus. 2. Parodyti, kaip pagrindinės ekonomikos sąvokos veikia ekonomikos sistemose. 3. Padėti suprasti ir įvertinti ekonomikos dėsnius. 4. Supažindinti su tarptautine ekonomika. 	
Turinys	<p>Ekonomika arba laisvoji verslininkystė. Paklausa. Pasiūla. Vartotojai. Taupytojai. Verslo organizavimo formos. Verslo finansavimas.</p>	
Rezultatas	<p>Gebėti suprasti rinkos ekonomikos sistemoje vykstančius ekonominius procesus. Orientuotis dabartinėje ekonominėje aplinkoje</p>	
Istorija MD	Šaltinių analizė (11 kl.)	Laima Stoškė
Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Padėti mokiniams formuoti supratimą, kad šiandienos pasaulis bei vertybės istoriškai nulemtos ir kintančios. 2. Supažindinti mokinius su istorinių šaltinių įvairove. 3. Mokyti nagrinėti, analizuoti, lyginti, kritiškai vertinti istorinius šaltinius. 	
Turinys	<p>Įgytų istorinių žinių gilinimas ir plėtimas; istorinių dokumentų nagrinėjimas, kritiškas vertinimas,</p>	

Rezultatas	lyginimas; darbas su žemėlapiais, statistinėmis lentelėmis, nuotraukomis; schemų, grafikų, diagramų analizė. Padės mokiniams formuoti darbo įgūdžius, nagrinėjant istorinius šaltinius bei mokėjimus rengiantis istorijos egzaminui	
Braižyba PD	Braižyba (11-12 kl.)	Rasa Naujalienė
Tikslai ir uždaviniai	Ugdyti mokinių vaizduotę bei erdvinį mąstymą, mokyti grafinės kalbos pagrindų. Suformuoti elementarius mokėjimus naudotis braižybos įrankiais bei priemonėmis, supažindinti su pagrindinėmis daiktų formomis bei jų vaizdavimo plokštumoje taisyklėmis, formuoti grafinę kultūrą.	
Turinys	Brėžinių įforminimas, geometrinė braižyba, statmenasis projektavimas, vaizdieji brėžiniai, įvairūs projektavimo brėžiniai, kirtiniai, pjūviai, statybiniai brėžiniai, kompiuterinė braižyba.	
Rezultatas	Gebėti braižyti ir skaityti projekcinius brėžinius, išmokti grafinės kalbos, lavinti erdvinę vaizduotę, geriau pasirengti studijoms, kur dėstomi inžinerinės kompiuterinės grafikos dalykai	
Matematika MD	Uždavinių su funkcijomis sprendimas (12 kl.)	Valentinas Lebskis
Tikslai ir uždaviniai	1. Ugdyti mokinių darbštumą, savarankiškumą. 2. Lavinti progresinį mąstymą, gilinti įgūdžius. 3. Išmokyti naudotis informacijos šaltiniais.	
Turinys	1. Funkcijų pavyzdžiai. 2. Lygtys. 3. Nelygybės	
Rezultatas	1. Geriau mokiniai įsisavins algebros sprendimo algoritmo pagrindus. 2. Žinos pagrindines skaičiavimo formules.	
Fizika MD	Kompiuterinė fizika (11-12 kl.)	Valentinas Razmus

Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plėsti ir gilinti įgytas fizikos ir kitų gamtos mokslų žinias. 2. Savarankiškai gilinti savo žinias, atliekant bandymus, pasinaudoti paprasčiausiomis priemonėmis, kurias galime rasti šalia savęs. 3. Naudojantis fizikos mokslo pasiekimais susidaryti gamtamokslinį pasaulio vaizdą. 	
Turinys	Programa sudaryta gabesniems mokiniams besidomintiems fizika, mėgstantiems eksperimentuoti.	
Rezultatas	Gebės atlikti bandymus, pasinaudoti paprasčiausiomis priemonėmis, kurias galima rasti šalia savęs.	
Biologija PD	Praktinė biologija (11 kl.)	Sigita Dzimijonienė
Tikslai ir uždaviniai	Padėti mokiniams suvokti gyvąją gamtą (augalus bei gyvūnus) kaip nuolat kintančią, augančią Žemės planetos sudedamąją dalį. Išmokti ją ne tik pažinti teorijos pagalba, bet ir ištyrinėti iki mikroskopiškai mažų dalelių.	
Turinys	Įgyti praktinių žinių apie augalų ir gyvūnų dalių pažinimą mikroskopu. Susipažinimas su augalų bei gyvūnų ląstelių panašumais ir skirtumais. Išsiaiškinti augalų ir gyvūnų fiziologinius procesus ir anatomiją.	
Rezultatas	Mokiniai gebės, baigę kursą, teisingai naudotis mikroskopu, įgis praktinių laboratorinių darbų atlikimo žinių.	
Chemija	Angliavandeniliai ir jų degimas (11-12 kl.)	Laima Žakienė
Tikslai ir uždaviniai	Sudaryti galimybę mokiniams pažinti pasaulį, spręsti darnaus vystymosi problemas.	
Turinys	Supažindinti mokinius su aktualiomis ekonomikos, visuomenės raidos ir aplinkos apsaugos tendencijomis.	
Rezultatas	Tinkamai vartoti svarbiausias chemijos sąvokas.	
PD Anglų kalba	Gramatikos tobulinimas (12 kl.)	Erika Gedvilienė
Tikslai ir uždaviniai	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius. Plėsti ir gilinti mokinių gramatines žinias. Plėtoti savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus.	

Turinys	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gramatiniai reiškiniai. 2. Anglų kalbos veiksmažodžių laikų sistema. 3. Kitos gramatinės kategorijos. 	
Rezultatas	Žinias, įgytas modulio metu,. Mokiniai pritaikys brandos egzamino metu.	
Lietuvių kalba MD	Kalbos vartojimo, rašybos ir skyrybos įtvirtinimas 9 kl.)	Rita Volteraitienė
Tikslai ir uždaviniai	Pakartoti rašybos, skyrybos, kalbos dalių vartojimo taisykles, jas taikyti praktiškai	
Turinys	Kalbos vartojimo, rašybos ir skyrybos įtvirtinimas	
Rezultatas	Taisyklingai vartos kalbos dalis, tinkamai vartos linksnius, taikys skyrybos taisykles.	
Matematika MD	Matematiškieji slėpiniai (11-12 kl.)	Valentinas Lebskis
Tikslai ir uždaviniai	Siekti, kad moksleiviai įgytų tuos mastymo ir veikimo elementus, kurie būtini siekiant mokinių matematinio raštingumo, loginio ir kritinio mąstymo.	
Turinys	Sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui likviduoti turimas žinių spragas.	
Rezultatas	Gebės spręsti problemas, matematiškai mąstyti ir komunikuoti.	
Informacinės technologijos MD	Duomenų bazių kūrimas ir valdymas (11-12 kl.)	Loreta Pautienienė
Tikslai ir uždaviniai	Ugdyti gebėjimą taikyti informacijos ir komunikacijos technologijos priemones, atliekant praktinius darbus	
Turinys	Pagrindinės DB sąvokos. Duomenų forma. DB sąrašo filtravimas. Grupių Sumavimas. Ryšių tarp lentelių nustatymai.	
Rezultatas	Kuria lenteles, jas įrašo, moka naudotis savybėmis. Atlieka paiešką duomenų bazėje.	
Rusų kalba MD	Rusų kalbos skaitymo, rašymo, kalbos vartosenos įgūdžių tobulinimas 11-12 kl.	Roma Jasinauskienė
Tikslai ir uždaviniai	Įgyti minimalią kompetenciją užsienio k. (rusų) įvairiose gyvenimo situacijose. Ugdyti skaitymo, rašymo įgūdžius, kalbos vartojimas	
Turinys	Tekstai pagal BD temas. Dialogai, monologai, skelbimai, anketos, kvietimai ir t.t.	
Rezultatas	Gebės pasakyti, gauti, rasti rusišką informaciją įvairiose gyvenimo situacijose. Išreikš savo nuomonę vienu ar kitu klausimu	
Vokiečių kalba MD	Vokiečių kalbos kalbėjimo įgūdžių ugdymas (11 klasė)	Zita Mazauskienė

Tikslai ir uždaviniai	1. Suteikti galimybę išmokti vokiečių k. lygiu, įgalinančiu savarankiškai vartoti užsienio kalbą. 2. Siekti, kad mokiniai išmoktų gauti, teikti informaciją, keistis nuomonėmis viešojo bei asmeninio gyvenimo srityse. 3. Plėtoti savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus.	
Turinys	1. Tekstai pagal BP temas. (Apie laisvalaikį, jaunimo gyvenimą, mokymąsi, keliones). 2. Dialogai ir įvairios situacijos, skatinančios kalbinius įgūdžius.	
Rezultatas	1. Mokiniai gebės lengviau reikšti mintis užsienio kalba, suprasti klausimus ir formuluoti atsakymus. 2. Geriau supras rašytinį tekstą ir sugebės jį pakomentuoti bei pasakyti savo nuomonę,	
Anglų kalba MD	Grammarway (11 kl.) (Gramatikos kelias)	Erika Gedvilienė
Tikslai ir uždaviniai	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius	
Turinys	Modulis skirtas 11 klasės mokiniams (pasirinkusiems išplėstinį kursą) padėti giliau suvokti anglų kalbos gramatikos sistemą bei įtvirtinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius, išsiaiškinti sudėtingus gramatinius reiškinius.	
Rezultatas	Mokinių įgytos žinios padės sėkmingai pasirengti brandos egzaminui	
Muzika MD	Vokalinių įgūdžių lavinimas (11-12 kl.)	Jurgita Stražnickaitė
Tikslai ir uždaviniai	Lavinti muzikinę klausą, balsą, dainavimo įgūdžius	
Turinys	Modulis skirtas 11-12 klasės mokiniams. Kiekvienas mokinys turės galimybę atskleisti save muzikinėje veikloje, lavins ne tik muzikinę klausą, balsą, bet ir bendradarbiavimo, vadovavimo įgūdžius	
Rezultatas	Pasiektas rezultatas bus parodytas mokyklos ir savivaldybės renginiuose.	
Dailė MD	Grafinis dizainas (11-12 kl.)	Rasa Naujalienė
Tikslai ir uždaviniai	Plėtoti dailės meninių ir kompozicinių išraiškos priemonių pažinimą.	
Turinys	Mokiniai galės įgyti spaudos šrifto ir kaligrafijos meno suvokimo pagrindus. Galės pasirinktinai atlikti tradicinėmis ir šiuolaikinėmis meno priemonėmis.	
Rezultatas	Gebės orientuotis kaip grafinis dizainas naudojamas reklamoje, kuriant firminį stilių, gebės vertinti knygų grafikos, prekinių ženklų ir kt. grafinį dizainą.	
MD	Ugdymas karjerai (11-12 kl.)	Rymantė Marcinkevičienė
Tikslai ir uždaviniai	Siekama, kad mokiniai pažintų karjerai svarbias asmenybės charakteristikas, socialinę aplinką ir socialinių vaidmenų įvairovę.	

Turinys	Mokomi rasti ir efektyviai naudotis karjeros informacija, pasinaudoti galimybėmis mokytis visą gyvenimą, priimti adekvacius karjeros sprendimus	
Rezultatas	Bus sėkmingai pasirenkę pereiti į kitą karjeros (mokymosi ar darbo) aplinką ir ieškoti darbo	
Aerobika PD		Rima Lukoševičienė
Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ugdyti fizines ypatybes. 2. Gerinti fizinį darbingumą. 3. Tobulinti kūno formas. 4. Lavinti ritmo pojūtį. 5. Stiprinti sveikatą. 6. Teikti žinias apie asmeninę higieną. 	
Turinys	Saugus elgesys bei higienos reikalavimai užsiėmimų metu. Įvairios aerobikos rūšys. Pulso skaičiavimas ir reguliavimas. Step aerobika. Funk aerobika.	
Rezultatas	Mokės patys sekti pulsą, sugebės taikyti teorines žinias praktikoje, išmoks pagrindinį žingsnį ir jų derinį, mokės derinti judesį su muzika	
PD	Krepšinis (11-12 kl.)	Valdimaras Žilinskas
Tikslai ir uždaviniai	Stiprinti mokinių sveikatą, lavinti pagrindines raumenų grupes ir judesius. Ugdyti greitumą, šoklumą, koordinaciją ir ištvermę. Populiarinti krepšinį, kaip sporto šaką. Ugdyti valią.	
Turinys	Krepšinio technikos taktikos tobulinimas. Puolimo ir gynybos taktikos pasirinkimas. Teisėjavimas, žaidimo analizavimas.	
Rezultatas	Gebės suprasti ir paaiškinti žaidimo taktikos veiksmus, žaidžiant krepšinį. Gebės dirbti komandoje, mokės teisėjauti	
Anglų kalba MD	Grammarway (11 kl.) (gramatikos kelias)	Aušra Kunkulienė
Tikslai ir uždaviniai	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius. Plėsti ir gilinti moksleivių gramatinės žinias. Plėtoti savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus.	
Turinys	1. Anglų kalbos veiksmažodžių laikų sistema (Present Simple, Conti , Perfekt), prielinksnių vartojimas, pagalbinių bei modalinių veiksmažodžių vartojimas rašto bei kalbėjimo užduotyse bei kitos gramatinės kategorijos.	
Rezultatas	Mokiniai pagerins anglų kalbos vartojimo kokybę. Gebės apibendrinti konkrečias gramatines temas ir sujungti jas į bendrą laikų sistemą.	
Biologija MD	Nuo ląstelės iki organizmo (11 kl.)	Sigita Dzimijonienė

Tikslai ir uždaviniai	Sudaryti galimybę visiems mokiniams pasirinkusiems biologijos modulį, plėtoti bendrąsias ir gamtamokslines kompetencijas, svarbias visaverčiam šiuolaikiniam gyvenimui ir pasirengti tolesnėms studijoms. Uždaviniai: Tyrinėti ir analizuoti biologinius reiškinius. Kelti hipotezes, planuoti stebėjimus ir bandymus. Modeliuoti organų sistemas, gamtos reiškinių procesus.	
Turinys	1. Temų pagal BP gilesnis analizavimas. 2. Testų užduočių sprendimas.	
Rezultatas	3. Mokiniai gebės plėtoti bendrąsias ir gamtamokslines kompetencijas, svarbias visaverčiam šiuolaikiniam gyvenimui ir pasirengs tolesnėms studijoms.	

LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS MODULIŲ IR PASIRENKAMŲJŲ
DALYKŲ APRAŠAI 2015-2016 M. M. IR 2016-2017 M. M.

Dalykas	Modulio, pasirenkamojo dalyko pavadinimas	Mokytojas
Lietuvių kalba MD	Teksto komponavimas ir rašymo procesas (12 kl.)	Zita Krukonienė
Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ugdyti komunikacinius gebėjimus vartoti įvairias rašytinės ir sakytinės kalbos formas pagal kalbėjimo ir rašymo situaciją, tikslus ir adresatą. 2. Pažintų kūrybines kalbos galimybes, suvoktų estetinę kalbos funkciją, puoselėtąsi kalbos individualumą. 3. Plėstų savo estetinę patirtį, ugdytųsi poreikį skaityti, susidarytų estetinės kultūros pagrindus. 	
Turinys	<p>Rašymas ir mąstymas. Sakytinės ir rašytinės kalbos ypatumai. Rašymo proceso modelis. Teksto komponavimas. Planavimas. Pagrindinė mintis. Poleminės temos rašymas. Argumentavimas. Aiškinimas. Lyginimas. Priežastis-pasekmė. Analizė ir klasifikacija. Stiliaus klaidos ir trūkumai.</p>	
Rezultatas	<p>Gebėti parašyti samprotavimo ir poleminį rašinį. Gebėti vartoti sakytinės kalbos formas.</p>	
Ekonomika PD	Ekonomika ir verslumas (11-12 kl.)	Rima Lukoševičienė
Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apibūdinti ekonominių sistemų pagrindinius bruožus. 2. Parodyti, kaip pagrindinės ekonomikos sąvokos veikia ekonomikos sistemose. 3. Padėti suprasti ir įvertinti ekonomikos dėsnius. 4. Supažindinti su tarptautine ekonomika. 	
Turinys	<p>Ekonomika arba laisvoji verslininkystė. Paklausa. Pasiūla. Vartotojai. Taupytojai. Verslo organizavimo formos. Verslo finansavimas.</p>	
Rezultatas	<p>Gebėti suprasti rinkos ekonomikos sistemoje vykstančius ekonominius procesus. Orientuotis dabartinėje ekonominėje aplinkoje</p>	
Istorija MD	Šaltinotyros pradmenys (11 kl.)	Laima Stoškė
Tikslai ir uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Padėti mokiniams formuoti supratimą, kad šiandienos pasaulis bei vertybės istoriškai nulemtos ir kintančios. 2. Supažindinti mokinius su istorinių šaltinių įvairove. 3. Mokyti nagrinėti, analizuoti, lyginti, kritiškai vertinti istorinius šaltinius. 	
Turinys	<p>Įgytų istorinių žinių gilinimas ir plėtimas; istorinių dokumentų nagrinėjimas, kritiškas vertinimas,</p>	

Rezultatas	lyginimas; darbas su žemėlapiais, statistinėmis lentelėmis, nuotraukomis; schemų, grafikų, diagramų analizė. Padės mokiniams formuoti darbo įgūdžius, nagrinėjant istorinius šaltinius bei mokėjimus rengiantis istorijos egzaminui	
Braižyba PD	Braižyba (11-12 kl.)	Rasa Naujalienė
Tikslai ir uždaviniai	Ugdyti mokinių vaizduotę bei erdvinį mąstymą, mokyti grafinės kalbos pagrindų. Suformuoti elementarius mokėjimus naudotis braižybos įrankiais bei priemonėmis, supažindinti su pagrindinėmis daiktų formomis bei jų vaizdavimo plokštumoje taisyklėmis, formuoti grafinę kultūrą.	
Turinys	Brėžinių įforminimas, geometrinė braižyba, statmenasis projektavimas, vaizdieji brėžiniai, įvairūs projektavimo brėžiniai, kirtiniai, pjūviai, statybiniai brėžiniai, kompiuterinė braižyba.	
Rezultatas	Gebėti braižyti ir skaityti projekcinius brėžinius, išmokyti grafinės kalbos, lavinti erdvinę vaizduotę, geriau pasirengti studijoms, kur dėstomi inžinerinės kompiuterinės grafikos dalykai	
Matematika MD	Uždavinių su funkcijomis sprendimas (12 kl.)	Valentinas Lebskis
Tikslai ir uždaviniai	4. Ugdyti mokinių darbštumą, savarankiškumą. 5. Lavinti progresinį mąstymą, gilinti įgūdžius. 6. Išmokyti naudotis informacijos šaltiniais.	
Turinys	4. Funkcijų pavyzdžiai. 5. Lygtys. 6. Nelygybės	
Rezultatas	1. Geriau mokiniai įsisavins algebros sprendimo algoritmo pagrindus. 2. Žinos pagrindines skaičiavimo formules.	
Fizika MD	Kompiuterinė fizika (11-12 kl.)	Valentinas Razmus
Tikslai ir uždaviniai	1. Plėsti ir gilinti įgytas fizikos ir kitų gamtos mokslų žinias. 2. Savarankiškai gilinti savo žinias, atliekant bandymus, pasinaudoti paprasčiausiomis priemonėmis, kurias galime rasti šalia savęs. 3. Naudojantis fizikos mokslo pasiekimais susidaryti gamtamokslinį pasaulio vaizdą.	
Turinys	Programa sudaryta gabesniems mokiniams besidomintiems fizika, mėgstantiems eksperimentuoti.	

Rezultatas	Gebės atlikti bandymus, pasinaudoti paprasčiausiomis priemonėmis, kurias galima rasti šalia savęs.	
Biologija PD	Praktinė biologija (11 kl.)	Sigita Dzimijonienė
Tikslai ir uždaviniai	Padėti mokiniams suvokti gyvąją gamtą (augalus bei gyvūnus) kaip nuolat kintančią, augančią Žemės planetos sudedamąją dalį. Išmokyti ją ne tik pažinti teorijos pagalba, bet ir ištyrinėti iki mikroskopiškai mažų dalelių.	
Turinys	Igyti praktinių žinių apie augalų ir gyvūnų dalių pažinimą mikroskopu. Susipažinimas su augalų bei gyvūnų ląstelių panašumais ir skirtumais. Išsiaiškinti augalų ir gyvūnų fiziologinius procesus ir anatomiją.	
Rezultatas	Mokiniai gebės, baigę kursą, teisingai naudotis mikroskopu, įgis praktinių laboratorinių darbų atlikimo žinių.	
Chemijos modulis	Chemijos žinių įtvirtinimas (11 kl.)	Laimutė Žakienė
Tikslai ir uždaviniai	Susisteminti chemijos mokomojo dalyko žinias..	
Turinys	Pakartoti ir susisteminti žemesnėse klasėse išmoktą medžiagą, pašalinti chemijos žinių spragas.	
Rezultatas	Gebės spręsti uždavinius, naudotis įvairiais informaciniais šaltiniais	
PD Anglų kalba	Gramatikos tobulinimas (12 kl.)	Erika Gedvilienė
Tikslai ir uždaviniai	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius. Plėsti ir gilinti mokinių gramatinės žinias. Plėtoti savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus.	
Turinys	4. Gramatiniai reiškiniai. 5. Anglų kalbos veiksmažodžių laikų sistema. 6. Kitos gramatinės kategorijos.	
Rezultatas	Žinias, įgytas modulio metu,. Mokiniai pritaikys brandos egzamino metu.	
Lietuvių kalba MD	Kalbos vartojimo, rašybos ir skyrybos įtvirtinimas (11 kl.)	Rita Volteraitienė

Tikslai ir uždaviniai	Pakartoti rašybos, skyrybos, kalbos dalių vartojimo taisykles, jas taikyti praktiškai	
Turinys	Kalbos vartojimo, rašybos ir skyrybos įtvirtinimas	
Rezultatas	Taisyklingai vartos kalbos dalis, tinkamai vartos linksnius, taikys skyrybos taisykles.	
Matematika MD	Matematiškieji slėpiniai (11-12 kl.)	Eglė Kazakevičiūtė
Tikslai ir uždaviniai	Siekti, kad moksleiviai įgytų tuos mastymo ir veikimo elementus, kurie būtini siekiant mokinių matematinio raštingumo, loginio ir kritinio mąstymo.	
Turinys	Sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui likviduoti turimas žinių spragas.	
Rezultatas	Gebės spręsti problemas, matematiškai mąstyti ir komunikuoti.	
Informacinės technologijos MD	Duomenų bazių kūrimas ir valdymas (11-12 kl.)	Loreta Pautienienė
Tikslai ir uždaviniai	Ugdyti gebėjimą taikyti informacijos ir komunikacijos technologijos priemones, atliekant praktinius darbus	
Turinys	Pagrindinės DB sąvokos. Duomenų forma. DB sąrašo filtravimas. Grupių Sumavimas. Ryšių tarp lentelių nustatymai.	
Rezultatas	Kuria lenteles, jas įrašo, moka naudotis savybėmis. Atlieka paiešką duomenų bazėje.	
Rusų kalba MD	Rusų kalbos skaitymo, rašymo, kalbos vartosenos įgūdžių tobulinimas 11-12 kl.	Roma Jasinauskienė
Tikslai ir uždaviniai	Įgyti minimalią kompetenciją užsienio k. (rusų) įvairiose gyvenimo situacijose. Ugdyti skaitymo, rašymo įgūdžius, kalbos vartojimas	
Turinys	Tekstai pagal BD temas. Dialogai, monologai, skelbimai, anketos, kvietimai ir t.t.	
Rezultatas	Gebės pasakyti, gauti, rasti rusišką informaciją įvairiose gyvenimo situacijose. Išreikš savo nuomonę vienu ar kitu klausimu	
Vokiečių kalba MD	Vokiečių kalbos kalbėjimo įgūdžių ugdymas (11 klasė)	Zita Mazauskienė
Tikslai ir uždaviniai	1. Suteikti galimybę išmokti vokiečių k. lygiu, įgalinančiu savarankiškai vartoti užsienio kalbą. 2. Siekti, kad mokiniai išmoktų gauti, teikti informaciją, keistis nuomonėmis viešojo bei asmeninio gyvenimo srityse. 3. Plėtoti savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus.	
Turinys	1. Tekstai pagal BP temas. (Apie laisvalaikį, jaunimo gyvenimą, mokymąsi, keliones). 2. Dialogai ir įvairios situacijos, skatinančios kalbinius įgūdžius.	
Rezultatas	1. Mokiniai gebės lengviau reikšti mintis užsienio	

	kalba, suprasti klausimus ir formuluoti atsakymus. 2. Geriau supras rašytinį tekstą ir sugebės jį pakomentuoti bei pasakyti savo nuomonę,	
Anglų kalba MD	Grammarway (11 kl.) (Gramatikos kelias)	Erika Gedvilienė
Tikslai ir uždaviniai	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius	
Turinys	Modulis skirtas 11 klasės mokiniams (pasirinkusiems išplėstinį kursą) padėti giliau suvokti anglų kalbos gramatikos sistemą bei įtvirtinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius, išsiaiškinti sudėtingus gramatinius reiškinius.	
Rezultatas	Mokinių įgytos žinios padės sėkmingai pasirengti brandos egzaminui	
Muzika MD	Vokalinių įgūdžių lavinimas (11-12 kl.)	Jurgita Stražnickaitė
Tikslai ir uždaviniai	Lavinti muzikinę klausą, balsą, dainavimo įgūdžius	
Turinys	Modulis skirtas 11-12 klasės mokiniams. Kiekvienas mokinys turės galimybę atskleisti save muzikinėje veikloje, lavins ne tik muzikinę klausą, balsą, bet ir bendradarbiavimo, vadovavimo įgūdžius	
Rezultatas	Pasiektas rezultatas bus parodytas mokyklos ir savivaldybės renginiuose.	
Dailė MD	Grafinis dizainas (11-12 kl.)	Rasa Naujalienė
Tikslai ir uždaviniai	Plėtoti dailės meninių ir kompozicinių išraiškos priemonių pažinimą.	
Turinys	Mokiniai galės įgyti spaudos šrifto ir kaligrafijos meno suvokimo pagrindus. Galės pasirinktinai atlikti tradicinėmis ir šiuolaikinėmis meno priemonėmis.	
Rezultatas	Gebės orientuotis kaip grafinis dizainas naudojamas reklamoje, kuriant firminį stilių, gebės vertinti knygų grafikos, prekinių ženklų ir kt. grafinį dizainą.	
MD	Ugdymas karjerai (11-12 kl.)	Rymantė Marcinkevičienė
Tikslai ir uždaviniai	Siekama, kad mokiniai pažintų karjerai svarbias asmenybės charakteristikas, socialinę aplinką ir socialinių vaidmenų įvairovę.	
Turinys	Mokomi rasti ir efektyviai naudotis karjeros informacija, pasinaudoti galimybėmis mokytis visą gyvenimą, priimti adekvačius karjeros sprendimus	
Rezultatas	Bus sėkmingai pasirengę pereiti į kitą karjeros (mokymosi ar darbo) aplinką ir ieškoti darbo	
Aerobika PD		Rima Lukoševičienė
Tikslai ir uždaviniai	7. Ugdyti fizines ypatybes. 8. Gerinti fizinį darbingumą. 9. Tobulinti kūno formas. 10. Lavinti ritmo pojūtį. 11. Stiprinti sveikatą. 12. Teikti žinias apie asmeninę higieną.	

Turinys	Saugus elgesys bei higienos reikalavimai užsiėmimų metu. Įvairios aerobikos rūšys. Pulso skaičiavimas ir reguliavimas. Step aerobika. Funk aerobika.	
Rezultatas	Mokės patys sekti pulsą, sugebės taikyti teorines žinias praktikoje, išmoks pagrindinį žingsnį ir jų derinį, mokės derinti judesį su muzika	
PD	Krepšinis 11-12 kl.	Valdimaras Žilinskas
Tikslai ir uždaviniai	Stiprinti mokinių sveikatą, lavinti pagrindines raumenų grupes ir judesius. Ugdyti greitumą, šoklumą, koordinaciją ir ištvermę. Populiarinti krepšinį, kaip sporto šaką. Ugdyti valią.	
Turinys	Krepšinio technikos taktikos tobulinimas. Puolimo ir gynybos taktikos pasirinkimas. Teisėjavimas, žaidimo analizavimas.	
Rezultatas	Gebės suprasti ir paaiškinti žaidimo taktikos veiksmus, žaidžiant krepšinį. Gebės dirbti komandoje, mokės teisėjauti	
Anglų kalba MD	Grammarway (11 kl.) (gramatikos kelias)	Aušra Kunkulienė
Tikslai ir uždaviniai	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius. Plėsti ir gilinti moksleivių gramatinės žinias. Plėtoti savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus.	
Turinys	2. Anglų kalbos veiksmažodžių laikų sistema (Present Simple, Conti , Perfekt), prielinksnių vartojimas, pagalbinių bei modalinių veiksmažodžių vartojimas rašto bei kalbėjimo užduotyse bei kitos gramatinės kategorijos.	
Rezultatas	Mokiniai pagerins anglų kalbos vartojimo kokybę. Gebės apibendrinti konkrečias gramatines temas ir sujungti jas į bendrą laikų sistemą.	
Biologija MD	Nuo ląstelės iki organizmo (11 kl.)	Sigita Dzimijonienė
Tikslai ir uždaviniai	Sudaryti galimybę visiems mokiniams pasirinkusiems biologijos modulį, plėtoti bendrąsias ir gamtamokslines kompetencijas, svarbias visaverčiam šiuolaikiniam gyvenimui ir pasirengti tolesnėms studijoms. Uždaviniai: Tyrinėti ir analizuoti biologinius reiškinius. Kelti hipotezes, planuoti stebėjimus ir bandymus. Modeliuoti organų sistemas, gamtos reiškinių procesus.	
Turinys	Temų pagal BP gilesnis analizavimas. Testų užduočių sprendimas.	
Rezultatas	Mokiniai gebės plėtoti bendrąsias ir gamtamokslines kompetencijas, svarbias visaverčiam šiuolaikiniam gyvenimui ir pasirengs tolesnėms studijoms.	

Anglų kalba MD	Grammarway (gramatikos keliai) 12 kl.	Aušra Kunkulienė
Tikslas	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius. Plėtoti savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus	
Turinys	Gilins žinias apie anglų kalbos veiksmažodžių laikų sistemą, prielinksnių vartojimą	
Rezultatas	Gebės apibendrinti konkrečias gramatines temas ir sujungti į bendrą laikų sistemą	
Anglų kalba MD	Access Grammer 12 kl.	Erika Gedvilienė
Tikslas	Tobulinti anglų kalbos gramatikos įgūdžius	
Turinys	Plės ir gilins gramatines žinias, plėtos savarankiško kalbos mokymosi ir įsivertinimo gebėjimus	
Rezultatas	Pagerins anglų kalbos vartojimo kokybę. Gebės pritaikyti žinias ugdymo procese ir kasdieniniame gyvenime.	
PD	Etninė kultūra 11-12 kl.	Irma Stražnickaitė
Tikslas	Padėti mokiniams ugdytis tautinį tapatumą ir etnokultūrinį raštingumą. Pažinti ir vertinti savo tautos tradicinę kultūrą.	
Turinys	Gyvenimo ciklo papročiai, paprotinės teisės ir socialinių sluoksnių tyrinėjimas ir vertinimas.	
Rezultatas	Gebės analizuoti žmogaus gyvenimo ciklą, kryptingai tyrinėti Lietuvos kraštotylinį gyvenimą. Numatys savo etnokultūrinės patirties tobulinimo būdus, gebės perduoti kitoms kartoms	

MARIJAMPOLĖS SAV. LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJA
NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMŲ APRAŠAI
2016 - 2017 M.M.

Būrelio pavadinimas	Būrelio aprašas	Mokytojas
Futbolas	Tiksmai ir uždaviniai: Teikti judėjimo džiaugsmą, stiprinti sveikatą. Formuoti sveikos gyvensenos nuostatą ir įprotį visam gyvenimui. Lavinti motoriką, laikyseną. Ugdyti fizines galias, judesių kultūrą. Mokyti sportinių žaidimų, atletinių veiksmų	Valdimaras Žilinskas
	Turinys: Įvairių pratimų ir žaidimų pagalba stiprinamos mokinių fizinės savybės. Tobulinami sportinių žaidimų įgūdžiai	
	Rezultatas: Fiziškai stiprus ir sveikas vaikas. Pasiruošimas varžyboms	
Krepšinis	Tiksmai ir uždaviniai: Teikti judėjimo džiaugsmą, stiprinti sveikatą. Formuoti sveikos gyvensenos nuostatą ir įprotį visam gyvenimui. Lavinti motoriką, laikyseną. Ugdyti fizines galias, judesių kultūrą.	Valdimaras Žilinskas
	Turinys: Krepšinio žaidimas pagal taisyklėmis.	
	Rezultatas: Fiziškai stiprus ir sveikas vaikas. Pasiruošimas varžyboms	
Lietuvių liaudies tautinių šokių būrelis. Jauniai.	Tiksmai ir uždaviniai: Lavinti moksleivių meninius gabumus ir įgūdžius, mokyti suvokti šokio grožį, lavinti ritmo pajautimą, judesio muzikalumą, formuoti gražią, taisyklingą laikyseną, ugdyti estetinius jausmus, skatinti saviugdą, kūrybiškumą	Asta Volungevičienė
	Turinys:	

	<p>Lietuvių liaudies žingsnių mokymas, šokių statymas. Supažindinimas su kalendorinių švenčių papročiais, tradicijomis, šokiais. Sceninių šokių mokymas. Taisyklingos kūno laikysenos ugdymas, kūrybiškumo skatinimas</p>	
	<p>Rezultatas: Gebės patys šokti lietuvių liaudies ratelius, šokius, mokės vertinti, suprasti kitų sukurtą meno kūrinį, suvokti šokio grožį, muzikalumą bei atlikimo techniką.</p>	
Šiuolaikinių šokių būrelis	<p>Tikslai ir uždaviniai: Lavinti moksleivių meninius gabumus ir įgūdžius, mokyti suvokti šokio grožį, lavinti ritmo pajautimą, judesio muzikalumą, formuoti gražią, taisyklingą laikyseną, ugdyti estetinius jausmus, skatinti saviugdą, kūrybiškumą</p>	Asta Volungevičienė
	<p>Turinys: Pratimai, ugdantys taisyklingą laikyseną ir kūno pusiausvyrą. Įvairūs ritminiai judesiai, sukiniai, šuoliai</p>	
	<p>Rezultatas: Sklandus ir išraiškingas šokimas pavieniui, poroje, grupėje, šokimas mokyklos renginių metu bei dalyvavimas renginiuose už mokyklos ribų</p>	
Lietuvių liaudies tautinių šokių būrelis. Jaunučiai.	<p>Tikslai ir uždaviniai: Puoselėti tautines vertybes, suteikti bendrąjį išprusimą šokio srityje, t.y. šokio žinių, supratimo ir gebėjimų pagrindus</p>	Asta Volungevičienė
	<p>Turinys: Šokio raiškos patyrimas, judėjimo įgūdžiai, koordinacijos lavinimas, šokio kalbos suvokimas, gebėjimas interpretuoti ir vertinti. Bendravimo gebėjimų ugdymas, pagarbos šokio partneriui ir kolektyvui</p>	

	skiepijimas	
	Rezultatas: Sklandžiau ir išraiškingiau šoks pavieniui ir poroje, grupėje. Pritaikys šokio žinias ir gebėjimus klasėje, mokyklos renginių metu	
Raiškiojo žodžio būrelis	Tikslas ir uždaviniai: Sudaryti prielaidas ugdyti komunikavimo ir kultūrinės kompetencijas, suprasti skaitomo kūrinio kontekstą; ugdyti gebėjimą kritiškai vertinti įvairaus pobūdžio tekstus. (Skaitant grožinius tekstus suvokti esmines vertybes, stengtis suvokti jų prasmę; pažinti kūrybines kalbos galimybes, suvokti estetinę kalbos funkciją)	Zita Krukonienė
	Turinys: Kalbos technika. Tartis. Poetinis garsynas. Eilėraštis ir kalba. Rimas. Kūrinių pasirinkimas. Darbas su kūriniais. Potekstė. Pagrindinė mintis. Skaitovo uždavinys. Įvykis kūrinyje. Metafora. Retorinis klausimas. Laipsniavimas. Teksto mokymasis atmintinai. Žiūrovas ir skaitovas	
	Rezultatas: Dalyvauti skaitovų konkursuose. Ruošiama kompozicija	
Dainos studija	Tikslai ir uždaviniai: Suteikti galimybę kiekvienam mokiniui atskleisti save muzikinėje veikloje; mokyti ne tik dainavimo, bet ir gyvenimo meno, turtinant vidinį pasaulį; vertinti meną ir tapti kūrybingu, tvirtus vertybinius orientyrus turinčiu žmogumi; nuosekliai lavinti muzikinę klausą, balsą, dainavimo įgūdžius; ugdyti bendradarbiavimo, vadovavimo įgūdžius, atsakomybę už daugelio žmonių darbą	Jurgita Stražnickaitė

	<p>Turinys: Laviname muzikinę klausą, balsą, dainavimo įgūdžius. Dainuojame dviem, trimis balsais. Repertuaras labai įvairus-nuo giesmių iki šiuolaikinės muzikos kūrinų. Dalyvaujame mokyklos ir miesto renginiuose</p>	
	<p>Rezultatas: Mokiniai dainuoja įvairių stilių dainas dviem, trimis balsais. Dalyvauja mokyklos ir miesto renginiuose, festivaliuose</p>	
Šachmatų būrelis	<p>Tikslai ir uždaviniai: Ugdyti mokinių darbštumą ir savarankiškumą. Lavinti kūrybiškumą ir gebėjimą naudotis informacija. Lavinti mokinių vaizduotę. Tobulinti skaičiavimą.</p>	Valentinas Lebskis
	<p>Turinys: Figūros ir jų reikšmė. Figūrų ėjimai. Figūrų reikšmės pagal ėjimus. Paprasios kombinacijos. Figūrų apsauga.</p>	
	<p>Rezultatai: Individualios šachmatų varžybos mokykloje. Varžybos per tam tikrą laiko limitą. Mokyklos čempionatas.</p>	
Ornitologų klubas	<p>Tikslai ir uždaviniai: Ugdyti meilę tėvynės gamtai. Mokyti pažinti Lietuvos paukščius. Dalyvauti gamtosauginėje veikloje, įvairiuose renginiuose, projektuose</p>	Valentinas Razmus
	<p>Turinys: Teoriniai užsiėmimai: Paukščių pažinimas, migracija, ekologija, tyrimai ir metodika. Praktika: Apskaitos. Tyrimai. Paukščių pažinimas pagal balsą. Inkilų gamyba</p>	
	<p>Rezultatas: 1. Pažinti apie 100 paukščių rūšių ir tiek pat balsų.</p>	

	<p>2. Vaikai nešiukšlins, netoleruos gamtos teršėjų.</p> <p>3. Globos paukščius žiemą, rūpinsis jų “nameliais”</p>	
Borutaičiai	<p>Tiksmai ir uždaviniai: Ugdyti kūrybiškumą. Saugoti rašytojo K. Borutos atminimą, stiprinti ryšius su Kauno raj. Jonučių vid m-klos borutaičiais. Skatinti norą pažinti literatūrą, mokyti ją skaityti ir analizuoti</p>	Rita Volteraitienė
	<p>Turinys: Darbo plane numatyta mokinių eilėraščių kūryba ir skaitymas, susitikimas su Jonučių borutaičiais, kitų poetų kūrybos skaitymas, dalyvavimas “Auksiniame rudenėlyje” ir “Poezijos pavasaryje”, Poezijos dienos organizavimas, muziejaus tvarkymas, lankstinukų “Jaunų balsai” gaminimas</p>	
	<p>Rezultatas: Būrelio nariai pasiskirstę pagal amžių ir veiklą. Vyresnės merginos kuria eiles, domisi literatūra. Mažieji daro lengvesnius darbus, tvarko muziejų. Pasiekimai: Gintarė Miliauskaitė “Auksiniame rudenėlyje” tapo laureate</p>	
Keramikos būrelis	<p>Tikslas ir uždaviniai: Tikslas: Skatinti mokinius kūrybinei veiklai, kuriant keraminius dirbinius. Uždaviniai: Supažindinti mokinius su keramikos amatu. Skatinti mokinius pritaikyti keramikos amatą savo aplinkoje. Lavinti mokinių vaizduotę bei kūrybiškumą. Ugdyti mokinių pasitikėjimą kūrybos procese. Lavinti mokinių estetinį</p>	

	<p>skoni. Skatinti mokinių kruopštumą.</p>	
	<p>Turinys: Programos pristatymas Saugaus darbo instruktažas Keramikos technikos pristatymas. Darbo specifika, įrankiai ir priemonės. Nesudėtingų keramikos gaminių kūrimas, dekoravimas. Lėkštės iš medžio lapų atspaudų gaminimas. Gaminių dekoravimas dažais Indo gaminimas iš įvairių formų detalių. Gaminių dekoravimas. Tūrinių gaminių gaminimas. Gaminių dekoravimas. Tūrinių gaminių gaminimas pritaikant sudėtingesnį dekorą bei formą. Gaminių dekoravimas. Stiklo papuošalų gaminimas</p>	
	<p>Rezultatas: Mokiniai per šiuos mokslo metus išmoks keramikos technikos (lipdymo, formavimo, keramikos dekoravimo įvairiais įspaudais), dekoruoti keramikinius gaminius dažais. Išmoks tvarkingai užbaigti gaminį, estetiškai jį pateikti. Dalyvaus Kaziuko mugėje, parodose „Jurgeli, meistreli...“, mokykloje Motinos dienos proga organizuojamoje parodoje.</p>	
Jaunučių choras	Tikslai ir uždaviniai:	Janina Burbienė

	<p>Mokyti vaikus taisyklingos laikysenos, darnaus vokalo. Ugdyti gražų balso tembrą, siekti lygaus dainavimo unisonu.</p> <p>Lavinti muzikinę atmintį, gebėjimą susikaupti.</p> <p>Skatinti dalyvavimą įvairiuose mokyklos ir miesto renginiuose</p>	
	<p>Turinys:</p> <p>Dainelių pagalba skiepyti meilę liaudies dainai, supažindinti su lietuvių liaudies tradicijomis, su valstybinėmis šventėmis</p>	
	<p>Rezultatas:</p> <p>Dalyvavimas mokyklos, miesto, savivaldybės, respublikiniuose renginiuose ir festivaliuose</p>	
Vokalinis ansamblis	<p>Tikslai ir uždaviniai:</p> <p>Specialiomis pratybomis mokyti intonavimo, tarties artikuliacijos, kvėpavimo pagrindų.</p> <p>Balsų darnos, sąskambių grožio, vokalinės kultūros.</p> <p>Plėsti balso diapazoną, ugdyti gražų balso tembrą</p>	Janina Burbienė
	<p>Turinys:</p> <p>Siekti gražaus, meninio dainavimo. Repertuaras parenkamas atsižvelgiant į būsimus mokyklos, miesto, savivaldybės renginius</p>	
	<p>Rezultatas:</p> <p>Dalyvavimas miesto, savivaldybės, respublikiniuose renginiuose, festivaliuose.</p> <p>Rengimasis mokyklos šventėms</p>	
Jaunieji miško bičiuliai "Giliukai"	<p>Tikslas ir uždaviniai:</p> <p>Ugdyti mokiniams meilę gamtai, gebėjimą atpažinti dažniausias medžių, krūmų, žolių rūšis. Skatinti mokinius dalyvauti konkursuose, tyrimuose.</p>	
	<p>Turinys:</p> <p>Teorijos dėstymas, išvykos į gamtą, bendradarbiavimas ir pagalba Buktos girininkijai, dalyvavimas įvairiuose gamtos</p>	

	konkursuose, tyrimuose.	
	Rezultatai: Mokiniai mylės gamtą, įgys žinių, kurias galės pritaikyti kasdieniniame gyvenime.	
Bendro fizinio pasirengimo būrelis	Tikslai ir uždaviniai: Teikti judėjimo džiaugsmą, stiprinti sveikatą. Formuoti sveikos gyvensenos nuostatą ir įprotį visam gyvenimui. Lavinti motoriką, laikyseną. Ugdyti fizines galias, judesių kultūrą. Mokyti sportinių žaidimų, atletinių veiksmų	
	Turinys: Įvairių pratimų ir žaidimų pagalba stiprinamos mokinių fizinės savybės. Tobulinami sportinių žaidimų įgūdžiai	
	Rezultatas: Fiziškai stiprus ir sveikas vaikas. Pasiruošimas varžyboms	
Technologijų būrelis	Tikslai ir uždaviniai: pažinti konstrukcines medžiagas, išmokyti naudotis darbo įrankiais.	
	Turinys: mokinių orientacija aplinkoje, nustato iš ko padarytas daiktas, kokiais įrankiais.	
	Rezultatas: pasigamins funkcionalius dirbinius, orientuosis rinkoje kaip vartotojas.	